

Gada pārskats 2009

Latvijas Republikas
Centrālā statistikas pārvalde

PAMATINFORMĀCIJA

Centrālā statistikas pārvalde (turpmāk tekstā – CSP) ir tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas Ekonomikas ministrijas padotībā un ir atbildīga par valsts statistikas darba organizāciju valstī un par to datu pareizību, kurus ieguvusi, apkopojot no respondentiem saņemto informāciju.

CSP darbības galvenie mērķi ir–

1. nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar savlaicīgu, precīzu, pilnīgu, viegli saprotamu un starptautiski salīdzināmu statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, izmantojot mūsdienīgus informācijas tehnoloģiju risinājumus un labāko pieredzi nozarē;
2. koordinēt visu valsts līmeņu oficiālo statistiskās informācijas plūsmu, kā arī valsts reģistros un citās informācijas sistēmās iekļaujamo statistisko rādītāju savstarpēju saskaņošanu;
3. nodrošināt kvalitatīvu dalību Eiropas statistikas sistēmā, savlaicīgi ieviešot praksē jaunpieņemto ES tiesību aktu statistikas jomā prasības.

VĪZIJA, MISIJA UN PAMATVĒRTĪBAS

Vīzija–

CSP ir galvenā statistisko procesu koordinētāja un statistiskās informācijas sagatavotāja Latvijā. Tās sagatavotās informācijas kvalitāte atbilst Eiropas prakses kodeksa standartiem. CSP datu vākšanas, apstrādes un izplatīšanas principi ir atbilstoši dokumentēti, tie pilnībā atbilst starptautiskajiem labās prakses paraugiem un ir publiski pieejami.

Datu savākšanas procesā CSP izmanto tādas datu vākšanas paņēmienus, alternatīvus datu avotus, datu apstrādes metodes un matemātiskos modeļus, kas ļauj samazināt respondentu noslodzi pārskatu sagatavošanā.

Statistisko datu izplatīšanā izmanto lietotājiem ērtas metodes – internets kļuvis par primāro datu izplatīšanas veidu. Sagatavoto statistisko informāciju papildina ar ziņojumiem par datu kvalitāti.

CSP personāla kompetences līmenis ļauj paust Latvijas intereses starptautiskajās institūcijās. Izmantotās personāla mācību metodes nodrošina jauno darbinieku iemaņu ātru apguvi, kā arī veicina kompetences paaugstināšanu esošajiem darbiniekiem.

Virsmērķis (misija)–

Nodrošināt iekšzemes un ārvalstu datu lietotājus ar savlaicīgu, precīzu, pilnīgu, viegli saprotamu un starptautiski salīdzināmu statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem, izmantojot mūsdienīgus informācijas tehnoloģiju risinājumus un labāko pieredzi nozarē.

Pamatvērtības–

CSP pamatvērtība ir augsti izglītots, profesionāls, uz kvalitatīvu darba rezultātu sasniegšanu vērstas personāls.

SATURS

VĪZIJA, MISIJA UN PAMATVĒRTĪBAS	2
SATURS.....	3
PRIEKŠVārds	4
VADĪBA.....	6
LATVIJAS STATISTIKAI – 90	7
MAKROEKONOMISKĀ STATISTIKA.....	8
SOCIĀLĀ STATISTIKA	9
UZŅĒMUMU STATISTIKA.....	11
LAUKSAIMNIECĪBAS UN VIDES STATISTIKA	12
CENU STATISTIKA.....	14
KONJUNKTŪRAS PĒTĪJUMI UN TERITORIĀLĀ STATISTIKA	14
DATU IEGŪŠANA UN METODOLOĢISKAIS NODROŠINĀJUMS	16
ATTĪSTĪBAS PROJEKTI.....	17
STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA.....	20
INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU SISTĒMAS	21
STATISTIKAS DATU LIETOTĀJIEM.....	22
CENTRĀLĀS STATISTIKAS PĀRVALDES STRUKTŪRA	26
FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI 2009.GADĀ.....	28
LIETOTO SAĪSINĀJUMU SARAKSTS.....	29

PRIEKŠVārds

CSP izdod gada pārskatu par paveikto darbu 2009.gadā, un tā mērķis ir informēt sadarbības partnerus Latvijā un ārvalstīs, statistisko datu lietotājus, politiķus, ekonomistus, zinātniekus, mūsu respondentus, ikvienu sabiedrības locekli par CSP darbību pērn.

Mūsu iestādes darba ritmu aizvadītajā, krīzes apstākļu ietekmētajā gadā noteica Valsts statistiskās informācijas programma, ko saskaņā ar likumu apstiprina Ministru kabinets, un visi tajā noteiktie uzdevumi izpildīti pilnā apjomā.

CSP datu lietotāju loks ir plašs, katram ir savas vēlmes, zināšanas un izpratne par valstī notiekošajiem ekonomiskajiem un sociālajiem procesiem. Viens no CSP stratēģiskās attīstības virzieniem ir nodrošināt statistiskās informācijas ieguvu savlaicīgi un pietiekamā apjomā, pilnveidojot savu sniegto pakalpojumu kvalitāti un publicēšanas veidus.

Ievērtējot informācijas tehnoloģiju straujo attīstību un pieejamību aizvien lielākam lietotāju skaitam, būtisku vērību pievēršam statistikas datu pieejai internetā mūsu iestādes mājaslapā, tur izveidotajās datubāzēs aizvadītajā gadā rodami 18,6 miljoni statistisko rādītāju. Statistikas datu izplatīšanā internets kļuvis par galveno informācijas avotu. Tas dod iespēju interesentiem ātri un bez finanšu ieguldījuma saņemt aktuālāko informāciju par sev interesējošu jomu. Katru pirmdienu mājaslapā pieejamā informācija tiek aktualizēta, ievērojami pieaudzis arī pieprasījums pēc īpaši sagatavotas informācijas par dažādām tēmām. Jāpiebilst, ka aizvadītajā gadā CSP mājaslapa apmeklēta 16,7 miljons reižu, bet tajā apskatīto tabulu skaits veido 877 tūkstošus.

Latvija jau piekto gadu ir pilnvērtīga ES dalībvalsts, līdz ar to īpaša vērība ir pievērsta sadarbībai ar *Eurostat*, kam atbilstoši Regulu prasībām iesniedzam visaptverošu statistisko informāciju par Latvijas ekonomiskajām, demogrāfiskajām, sociālajām un vides parādībām un procesiem. Novērtējot mūsu statistikas iestādes lomu un vietu valsts pārvaldē, aizvadītā gada jūlijā vizītē Latvijā un CSP ieradās *Eurostat* ģenerāldirektors Valters Radermahers (*Walter Radermacher*), lai iepazītos ar sasniegto un diskutētu par izaugsmi un sadarbību nākotnē.

Aizvadītajā gadā turpinājās sagatavošanas darbs pie 2010.gada Lauksaimniecības skaitīšanas un 2011.gada Tautas skaitīšanas sagatavošanas. Šos darbus, bez šaubām, ietekmēja arī saspringtā finanšu situācija un veiktie samazinājumi valsts budžeta līdzekļu apjomā.

CSP jau vairākus gadus īsteno grantu shēmas projektus statistiskās informācijas nodrošināšanā jauno ES iniciatīvu veidošanai. Grantu shēma ir vairāku maza apjoma projektu kopums, uz kura pamata projekta iesniedzējiem piešķir finanšu instrumentu līdzfinansējumu projekta īstenošanai. Pērn CSP pārraudzībā bija 51 grantu projekts, kura ietvaros veikta gan

vairāku jaunu apsekojumu sagatavošana, gan regulāro apsekojumu datu kvalitātes un metodoloģijas pilnveidošana.

Gada laikā tika pabeigts darbs 35 projektos, bet 32 projekti uzsākti no jauna, turklāt atsevišķu projektu īstenošana atbilstīgi noslēgtajiem līgumiem ar Eiropas Komisiju (turpmāk – EK) norit vairāku gadu garumā.

Īstenoto optimizācijas pasākumu un strukturālo reformu rezultātā vairākas CSP veiktās funkcijas centralizētas un nodotas Ekonomikas ministrijai, arī iestādē izdarīti strukturāli pārkārtojumi, samazināts darbinieku skaits.

Ievērtējot fiskālās konsolidācijas procesu pārskata periodā, CSP finanšu resursu samazinājumu, ir pilnīgi skaidrs, ka paaugstinās risks iespējām nodrošināt CSP pamatfunkciju veikšanu. Regulāri tika veikts darbs tādā svarīgā darbības virzienā kā respondentu slodzes samazinājums, vienkāršojot statistikas pārskatus, samazinot rādītāju skaitu tajos un pārskatu periodiskumu. Samazināta respondentu noslodze, regulārajos mēneša vai ceturkšņa statistiskajos apsekojumos neiekļaujot tādu respondentu datus, kuru apgrozījums ir mazāks par pieciem tūkstošiem latu, samazināts dažādos apsekojumos ietverto statistisko rādītāju skaits, un tā rezultātā izslēgti pavisam 217 rādītāji. Datu vākšana uz brīvprātības principa (džentlmeniska vienošanās ar EK) finansējuma samazinājuma dēļ pagaidām ir pārtraukta. Dažu pārskatu iesniegšana atcelta pavisam. Šie ar tiešajām datu vākšanas metodēm neuztvertie dati tiek iegūti no dažādiem administratīvo datu avotiem ar citām statistisko datu aprēķinu metodēm.

Svarīgs darba efektivitātes uzlabošanas virziens bija metodoloģijas, procesu un produktu kvalitātes pilnveidošana, iestādes veicamo funkciju optimizēšana.

Tomēr vēlos uzsvērt, ka savlaicīga, precīza un visaptveroša statistiskā informācija ir Latvijas valsts ekonomiskās sistēmas neatņemama sastāvdaļa, būtisks priekšnosacījums efektīvai mūsu tautsaimniecības attīstībai, un tai mūsu darbs tiks virzīts arī turpmāk.

Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece
Aija Žigure

VADĪBA

Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece
Aija Žigure

Priekšnieka vietnieks
Kaspars Misāns

Priekšnieka vietnieks
Norberts Tālers

LATVIJAS STATISTIKAI – 90

Aizvadītais gads CSP norisēja jubilejas zīmē, tika atzīmēta 90. gadskārta kopš dibināšanas.

Valsts statistiskā pārvalde tika dibināta 1919. gada 1.septembrī, Latvijas Republikas Ministru kabinetam pieņemot tās darbības pagaidu noteikumus un par tās direktoru ieceļot Marģeru Skujenieku. Viņam statistika bija sirdslieta. To apliecina jau 1912 gadā izdotā M. Skujenieka grāmata „Nacionālais jautājums Latvijā”, kurā pirmo reizi tika sniegti dati par Latvijas teritorijas platību, iedzīvotāju skaitu un nacionālais sastāvu.

Dažus mēnešus pēc Valsts statistiskās pārvaldes dibināšanas sākās gatavošanās pirmajai tautas un lauksaimniecības skaitīšanai, kas tika veikta 1920. gada vasarā. Kaimiņvalstīs Igaunijā un Lietuvā pirmo skaitīšanu veica pēc 3–4 gadiem, kad Latvijā notika sagatavošanās darbi jau otrajai skaitīšanai 1925.gadā.

Pateicoties M.Skujenieka darbaspējām un pieredzei, datus par demogrāfisko situāciju Latvijā pēc garajiem kara un vispārēju juku gadiem ar bēgļu straumēm varēja publicēt jau 1921.gadā, kad klajā nāca pirmā „Latvijas statistiskā gadagrāmata”, kura tiek izdota arī pašlaik un ir viena no populārākajām publikācijām statistikas datu lietotāju vidū. Savukārt pirmais „Mēneša biļetens”, kurš iznāk arī mūsdienās, tika izdots 1926.gada aprīlī.

Valsts statistiskā pārvalde attīstījās ļoti strauji, kļūstot par vienu no starptautiski atzītām statistikas iestādēm. Diemžēl 2. pasaules karš pārtrauca tās darbu. Iestādes vadītāju M.Skujenieku piemeklēja skarbs liktenis – viņu apcietināja čeka un vēlāk nošāva.

Latvijai nonākot PSRS sastāvā, statistisko pārvaldi pārveidoja, piešķirot tai nosaukumu „Latvijas PSRS statistikas pārvalde” un iekļaujot to PSRS statistikas sistēmā.

1987.gadā statistikas pārvaldi pārdēvēja par Valsts statistikas komiteju. Statistisko datu metodoloģiju, vākšanu, apstrādi un izplatīšanu ietekmēja tam laikam raksturīgā plānveida ekonomikas specifika.

Pēc neatkarības atjaunošanas Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde (līdz 1998.gadam – Valsts statistikas komiteja) sāka veidot statistikas sistēmu uz jauniem pamatiem, ko noteica valsts pāreja uz tirgus ekonomikas apstākļiem un integrācija ES statistikas sistēmā. CSP iesaistījās Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) valstu, ES un 3 Baltijas valstu statistikas iestāžu kopējā sadarbības programmā.

Sākot ar 1992. gadu, tika izveidota pilnīgi jauna sistēma statistikas datu vākšanā, apstrādē un publicēšanā ar mērķi paaugstināt datu kvalitāti un pieejamību.

Šobrīd CSP darbojas Eiropas statistikas sistēmā (turpmāk – ESS), kas ir partnerības sistēma, kurā ietilpst *Eurostat*, valstu statistikas iestādes un citas organizācijas, kas dalībvalstīs sagatavo ES darbībai nepieciešamo statistiku. ESS būtiska ir apkopoto datu harmonizācija, kas nepieciešama, lai no dažādām valstīm iegūtie dati būtu savstarpēji salīdzināmi.

Šajā nozīmīgajā jubilejā CSP priekšiece A. Žigure statistiķiem novēlēja izturību, spēju saglabāt labo iekšējo gaisotni un lai arī turpmāk vārds „statistika” būtu tikpat stiprs kā līdz šim, neskatoties uz vējiem, vētrām un grūtībām. “Lai mēs saglabātu savas tradīcijas, jo, kas zina savu vēsturi, tas vienmēr ir stiprs un spēj tālredzīgi veidot savu nākotni. Lai mēs arī turpmāk būtu tikpat stipri!”.

Statistikas sistēmas vadītāji

1919–1940 Marģers Skujenieks	1953–1958 Aleksandrs Drjučins
1926–1937 Voldemārs Salnais (Valsts statistiskās pārvaldes direktora pienākumu izpildītājs)	1958–1970 Elerts Āboliņš
1944–1948 Romāns Marčenkovs	1970–1993 Gunārs Baltiņš
1948–1953 Rūdolfs Bojārs	1993–1998 Arvils Sautiņš
	1998 – Aija Žigure

MAKROEKONOMISKĀ STATISTIKA

Makroekonomiskās statistikas svarīgākie darbības virzieni ir iekšzemes kopprodukta aprēķināšana, Latvijas nacionālo kontu sistēmas sagatavošana atbilstoši ESA 95 metodoloģijai, valsts budžeta deficīta un parāda notifikācijas sagatavošana, valsts ārējās tirdzniecības un valsts finanšu statistikas datu apkopošana.

Makroekonomiskā statistika aptver datus, bez kā nav iespējams novērtēt nacionālo ekonomiku un tās attīstības tendences, veikt starptautiskos salīdzinājumus ar citām Eiropas un pasaules valstīm. Katru mēnesi statistikas lietotāji saņem datus par Latvijas kopējo preču eksportu un importu, ik ceturksni atbilstoši Eiropas kontu sistēmas EKS'95 metodoloģijai aprēķina iekšzemes kopprodukta apjomu un dinamiku. Divas reizes gadā – uz 1.aprīli un 1.oktobri – atbilstoši EKS'95 un Eiropas Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām aprēķina un atbilstoši galīgajiem datiem precizē vispārējās valdības sektora budžeta deficīta un parāda lielumu. Pārskata gadā nacionālo kontu operatīvais novērtējums sagatavots trīs mēnešus agrāk kā iepriekšējos gados – tas paveikts, pilnveidojot darba organizāciju un veiksmīgas sadarbības rezultātā. Makroekonomiskās statistikas informāciju citas institūcijas izmanto, lai veiktu pašu resursu aprēķinus, kas, savukārt, ir pamatā Latvijas iemaksu apjoma noteikšanai ES budžetā, lai veidotu valsts attīstības makroekonomiskos scenārijus un veiktu prognozēšanu.

2009.gadā *Eurostat* regulārās vizītes gaitā atzinīgi novērtēja Latvijā iedibināto budžeta deficīta un parāda aprēķināšanas procesu, iestāžu sadarbību un iegūtos rezultātus.

Vispārējās valdības sektora finanšu statistikas jomā ir veikts nozīmīgs metodoloģisks darbs, lai Latvijā lietoto klasifikāciju, kas domāta valdības izdevumu sadalījumam pēc funkcijām, pietuvinātu starptautiskajai *COFOG* klasifikācijai un attiecīgi pārrēķinātu vēsturiskos datus par 2003.–2007.gadu. Līdz ar to sabiedrībai ir pieejama precīzāka un ar citām valstīm salīdzināma informācija par valsts un pašvaldību budžeta līdzekļu apjomu, kas šajos gados izlietots desmit klasifikācijā paredzētajām valdības pamatfunkcijām, starp tām – izglītības un veselības sistēmas uzturēšanai, sociālajai aizsardzībai, sabiedriskajai kārtībai un drošībai, kā arī vispārējai valsts pārvaldei.

2009.gadā ievērojami paplašinājās lietotājiem pieejamais datu apjoms par Latvijas ārējo tirdzniecību, ceturkšņa preses izlaidumu un publiskās datu bāzes papildinot ar informāciju par preču eksportu un importu sadalījumā pēc eksportējošo un importējošo komersantu piederības konkrētai saimnieciskās darbības nozarei.

Turpinājās darbs pie padziļinātas nacionālo kontu sagatavošanai nepieciešamo datu avotu izpētes un datu kvalitātes novērtēšanas. 2014.gadā ES dalībvalstis ir apņēmušās sākt piemērot pilnveidoto Eiropas kontu sistēmas metodoloģiju, kas izvirzīs papildu prasības gan makroekonomiskās statistikas rādītāju saturam, gan detalizācijai, gan sagatavošanas termiņiem. Viens no būtiskākajiem jaunās metodoloģijas elementiem – detalizēta pensiju shēmu un saistību atspoguļošana, kas ļautu precīzāk novērtēt valsts nākotnes saistības, tam speciāli izveidotā formāta tabulās testēta 2009.gadā. Makroekonomiskās statistikas departamenta eksperti piedalījās *Eurostat* darba grupā, analizējot jaunu metodoloģijas aspektu, kas var ietekmēt IKP lielumu – izpētei un attīstībai veikto izdevumu atzīšanu par kapitāla veidošanas elementu.

Ar *Eurostat* finansiālo atbalstu īstenoti četri uz statistikas datu kvalitātes paaugstināšanu un metodoloģijas attīstību vērsti projekti, starp tiem – nelegālās ekonomikas komponentu aprēķina metodoloģijas izstrāde šo datu turpmākai iekļaušanai regulārajos iekšzemes kopprodukta aprēķinos. Produktivitātes faktoru analīzes nolūkiem ir izstrādāta metodoloģija nostrādāto stundu aprēķināšanai EKS'95 prasītajā NACE klasifikācijas detalizācijas līmenī.

2009.gadā sagatavotās publikācijas

- ▣ Preses izlaidums "Par Latvijas ārējo tirdzniecību";
- ▣ Publikācija „Latvijas ārējā tirdzniecība. Svarīgākās preces un partneri”;
- ▣ Latvijas valsts finanses 2009;
- ▣ Preses apskati par aprīļa un oktobra valsts budžeta deficīta un parāda notifikāciju rezultātiem;
- ▣ Latvijas nacionālie konti 2007.gadā;
- ▣ Latvijas makroekonomiskie rādītāji;
- ▣ Latvijas makroekonomika skaitļos 2009.

SOCIĀLĀ STATISTIKA

Sociālās statistikas departaments ir atbildīgs par statistiskās informācijas lietotāju nodrošināšanu ar iedzīvotāju demogrāfiskajiem, nodarbinātības, darba samaksas, materiālās labklājības un zinātnes statistikas datiem, kā arī ar valsts un tās administratīvo teritoriju sociālo attīstību raksturojošajiem rādītājiem.

2009. gadā galvenās prioritātes sociālās statistikas jomā bija darbs ar datu lietotājiem, datu apkopošanas termiņu saīsināšana un iegūtās statistiskās informācijas kvalitātes uzlabošana. Lai samazinātu respondentu administratīvo slogu, arvien biežāk dažādu kopsavilkuma rādītāju izstrādē speciālisti izmanto administratīvo datu avotus. Nolūkā uzlabot apkopotās informācijas kvalitāti, uzsākta VID datubāzes informācijas par darba samaksu ievadīšana Darbaspēka apsekojuma datubāzē.

Turpinājās sagatavošanas darbs kārtējai 2011. gada tautas skaitīšanai. CSP pārskata gadā izstrādāja un Saeima trešajā, galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Tautas skaitīšanas likumā. Samazināta tautas skaitīšanas programma, saglabājot tikai obligātos jautājumus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas "Par iedzīvotāju un mājokļa skaitīšanu" prasībām, iedzīvotājiem netiks uzdoti jautājumi, uz kuriem atbildes var iegūt administratīvajos reģistros. Pabeigta Ģeogrāfiskās informācijas sistēmas "Apsekojumu iecirkņu plānošanas sistēma" izstrāde automātiskai tautas skaitīšanas iecirkņu izveidošanai. Uzsākta "Integrētās datu savākšanas sistēmas" izstrāde tautas skaitīšanas datu apkopošanai.

Lai iegūtu salīdzināmu informāciju par valsts iestādēs strādājošo darba samaksu, aizvadītajā gadā uzsākta vispārējās valdības sektora un tā apakšsektoru darba samaksas datu publicēšana. Darbaspēka apsekojums papildināts ar moduli "Jauniešu iekļaušanās darba tirgū". Pēc Pasaules Bankas (turpmāk – PB) pieprasījuma sagatavots jauns papildu modulis "Izmaiņas mājāsaimniecības labklājībā ekonomiskās krīzes ietekmē". Apkopotā informācija ļaus ik ceturksni izvērtēt, kā mainās mājāsaimniecību labklājības līmenis. CSP darbinieki piedalījās Starptautiskās profesiju klasifikācijas ISCO 08 ieviešanas sagatavošanā.

Demogrāfijas statistikas jomā pārskata gadā akcentēta sadarbības pilnveidošana ar informācijas lietotājiem. Popularizēti demogrāfiskās statistikas dati valsts institūciju darbinieku un zinātnieku vidū, kā arī sabiedrībā kopumā. Veikta Eurostat datubāzēs ievietoto Latvijas demogrāfiskās statistikas datu pilnīguma un pareizības analīze, pirmo reizi dati par iedzīvotāju starptautisko ilgtermiņa migrāciju apkopotī un nosūtīti uz Eurostat.

CSP darbinieki aktīvi piedalījās EK regulu projektu par mūžizglītību, arodapmācībām uzņēmumos un regulas projekta attiecībā uz statistiku par izglītību un apmācību sagatavošanā.

Veselības statistikas jomā veikta 2008. gada iedzīvotāju Veselības apsekojuma mikrodatu bāzes pārbaude, uzsākta publikācijas sagatavošana, kurā ietvers galvenos apsekojuma rezultātus.

Sadarbībā ar Veselības norēķinu centru turpinās darbs pie veselības aprūpes kontu sistēmas tabulu aizpildīšanas. Tajās iekļauta detalizēta un starptautiski salīdzināma informācija par veselības aprūpes finansēšanu Latvijā. *Eurostat* nosūtīti dati par nefinanšu veselības aprūpes rādītājiem, kā arī par nelaiemes gadījumiem darbā atbilstoši *ESAW* metodoloģijai.

“Kopienas statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem *EU-SILC*” apsekojumā sevišķa vērība pievērsta dažādiem nabadzības un materiālās nenodrošinātības aspektiem. 2009.gadā galvenā uzmanība veltīta datubāzes sagatavošanas termiņu saīsināšanai. Tā sagatavota un nosūtīta *Eurostat* astoņus mēnešus agrāk, kā gadu iepriekš. Lai to veiktu, CSP izmantoja dažādu valsts institūciju rīcībā esošo reģistru datus. Gan Mājsaimniecību budžeta apsekojumā (turpmāk – MBA), gan *EU-SILC* apsekojuma datus izmantoja PB eksperti, kuri izstrādāja Latvijas sociālās drošības tīkla stratēģiju. Pilnveidota MBA metodoloģija, aprobēta jauna mājsaimniecību svaru aprēķinu metodoloģija, kā arī analizēta un vērtēta apsekojuma datu kvalitāte.

Viena no gada prioritātēm sociālās statistikas jomā bija arī likumpārskatīšanu un sabiedrībai nevēlamu parādību statistika. Jau pērn uzsākta gatavošanās 2013.gadā plānotajam Eiropas iedzīvotāju drošības apsekojumam. Turpinās darbs, lai pilnveidotu Eiropas Integrētās sociālās aizsardzības statistikas sistēmu – par sešiem mēnešiem agrāk sagatavoti provizorisks dati par sociālās aizsardzības ieņēmumiem un izdevumiem 2008.gadā (*ESSPROS* kvantitatīvā un kvalitatīvā datu bāze).

Departamenta darbinieku pārziņā bija piecpadsmit grantu projekti, kuru ietvaros veikta gan vairāku jaunu apsekojumu sagatavošana, gan regulāro apsekojumu datu kvalitātes un metodoloģijas pilnveidošana.

Ievērojami palielināts CSP datubāzēs publicējamās informācijas apjoms. Sociālās statistikas jomā sagatavoti trīsdesmit preses ziņojumi, vienpadsmit informatīvie apskati, pieci statistisko datu krājumi. 2009. gadā visplašāk pieprasītā informācija bija statistikas dati par darba samaksu un nodarbinātību. Pērn noorganizēts arī seminārs datu lietotājiem, bijušas regulāras tikšanās ar valsts institūciju darbiniekiem.

2009.gadā sagatavotās publikācijas

Statistikas datu krājumi:

- ▣ Demogrāfija 2009;
- ▣ Bērni Latvijā;
- ▣ Ienākumi un dzīves apstākļi Latvijā;
- ▣ Mājsaimniecību budžetu pētījuma galvenie rezultāti 2008.gadā;
- ▣ Darbaspēka apsekojuma galvenie rezultāti 2008. gadā;

Informatīvie apskati

- ▣ Demogrāfiskās statistikas galvenie rādītāji 2008. gadā;
- ▣ Pensionāri Latvijā;
- ▣ Materiālā nenodrošinātība Latvijā;
- ▣ Mājokļa apstākļi Latvijā;
- ▣ Izglītības iestādes Latvijā 2008./2009.mācību gada sākumā;
- ▣ Darba samaksas izmaiņas 2008.gadā;
- ▣ Darba samaksas izmaiņas 2009.gada 1.ceturksnī;
- ▣ Darba samaksas izmaiņas 2009.gada 2.ceturksnī;
- ▣ Darba samaksas izmaiņas 2009. gada 3.ceturksnī;
- ▣ Darbaspēka izmaksas 2002–2008;
- ▣ Darba ņēmēju skaita sadalījums pēc darba ienākumiem 2009.gada 1.pusgadā.

UZŅĒMUMU STATISTIKA

Uzņēmumu statistikas galvenie darbības virzieni aptver uzņēmējdarbības īstermiņa un gada rādītāju, informācijas sabiedrības statistikas datu apkopošanu, analīzi un izplatīšanu un statistiskā uzņēmumu reģistra uzturēšanu.

Operatīvo jeb īstermiņa statistiku apkopo par produkcijas ražošanu, apgrozījumu un jaunajiem pasūtījumiem rūpniecībā, būvniecībā, tirdzniecībā un pakalpojumu nozarēs.

Uzņēmējdarbības gada statistika ietver detalizētu informāciju par produkciju, apgrozījumu, pievienoto vērtību, izmaksām, darbinieku skaitu, ieguldījumiem, peļņas vai zaudējuma aprēķinu un bilances rādītājiem.

Informācijas sabiedrības statistikā iegūst informāciju par aktuālākajiem rādītājiem, kas raksturo informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošanu saimnieciskās darbības nodrošināšanai un mājsaimniecību vajadzībām.

Uzņēmumu statistikas galvenais uzdevums 2009.gadā bija nodrošināt operatīvo un gada datu aprēķinu un publicēšanu pēc Saimnieciskās darbības klasifikācijas NACE 2.red. Darbs ietvēra arī datu rindu pārrēķinu no 2000.līdz 2008.gadam īstermiņa statistikā un no 2005. līdz 2007.gadam gada statistikas datu rindām. Atbilstoši uzņēmējdarbības strukturālās statistikas regulas prasībām, par 2008.gadu datus aprēķināja gan pēc jaunās, gan iepriekšējās NACE redakcijas, lai iegūtu informāciju par nozaru struktūras izmaiņām, ko radījusi pāreja uz jauno klasifikatoru.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu šo datu pārrēķināšanu, ir noteiktas un izvēlētas labākās, katram rādītājam atbilstošas, pārrēķinu metodes, dati ir nopublicēti kopā ar metodoloģisko skaidrojumu. Veiktie pasākumi nodrošināja iespēju datu lietotājiem iegūt salīdzināmas un saskaņotas datu rindas ekonomisko darbību vērtēšanai.

2009. gadā Statistikas uzņēmumu reģistrs (turpmāk – SUR) uzsāka aktīvu sadarbību ar *Eurostat* Eiropas grupu reģistru (turpmāk – EGR) datu apmaiņā. EGR ir reģistru tīkls, kas sastāv no centrālā reģistra *Eurostat*, ES dalībvalstu un *EFTA* valstu reģistriem. Projekta mērķis bija nodrošināt kvalitatīvu, savlaicīgu un atbilstošu EGR informācijas apstrādi un apmaiņu starp *Eurostat* un ES dalībvalstīm, kā arī izstrādāt priekšlikumus EGR funkcionalitātes uzlabošanai. Sadarbības ietvaros pirmo reizi tika saņemta informācija no *Eurostat* par starptautiskajām uzņēmumu grupām, kas ietver juridiski un/vai finansiāli saistītu uzņēmumu apvienības vairākās valstīs un sastāv no grupas galvenā uzņēmuma un grupas uzņēmumiem, kurus tieši vai netieši kontrolē galvenais uzņēmums. Šīs apmaiņas rezultātā uz *Eurostat* tika nosūtīta precizēta informācija par 1393 uzņēmumiem un 827 grupām, kas uzlabo informācijas kvalitāti EGR līmenī un dod iespēju topošajiem EGR lietotājiem jau tagad saņemt kvalitatīvu informāciju. Šīs sadarbības rezultātā tika uzlabota UGR datubāzes kvalitāte, jo identificētas un ievadītas 115 jaunas uzņēmumu grupas.

Pārskata gadā turpinājās darbs pie respondentu slodzes samazināšanas, izmantojot statistisko datu izstrādē administratīvos datu avotus. Pilnveidots darbs pie metodoloģiju izstrādes un aprēķinu veikšanas, izmantojot VID, SIA “Lursoft IT” un Statistikas uzņēmuma reģistra apkopoto informāciju. Bez jau minētā UGR informācijas aktualizācijai izmanto arī to informāciju, ko sniedz gan privātie informācijas avoti (SIA “Datu serviss”, SIA “Latvijas Tālrunis”, SIA “Creditreform Latvijā”), gan arī paši uzņēmumi. Iespēja izmantot šos datu avotus nodrošina savlaicīgas un salīdzināmas informācijas pieejamību par ekonomiski aktīvajiem uzņēmumiem.

Veicot datu lietotāju pieprasītās informācijas apjoma, periodiskuma un aktualitātes izvērtēšanu, atcelta daļa no statistiskajiem pārskatiem un samazināts pārskatos ietvertu rādītāju skaits.

2009.gadā paplašināts uzņēmumu statistikas publicējamo rādītāju apjoms un detalizācija. Datubāzes papildinātas ar informāciju par ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaitu pēc galvenā darbības veida un pārrēķinātiem īstermiņa un gada statistikas datiem, saskaņā ar Saimniecisko

darbību statistisko klasifikāciju NACE 2.red., publicēti uzņēmējdarbības gada rādītāji sadalījumā pa reģioniem. Publicēts visaptverošs 2008.gadā Latvijā ražoto produkcijas veidu saraksts, kas izveidots atbilstoši *PRODCOM* klasifikācijas kodiem un mērvienībām. Datubāze papildināta arī ar informāciju par piena produktu ražošanu, olbaltumvielu un tauku saturu piena produktos, kā arī ražošanai izlietoto pilnpiena un vājpiena daudzumu. Pirmo reizi sagatavots un publicēts ikmēneša preses ziņojums par rūpniecības apgrozījumu sadalījumā pa tirgiem 2009.gadā.

Uzņēmumu statistikas apkopošanas jomā 2009.gadā ir attīstīti 14 starptautiskie projekti, kuru ietvaros ir izveidota vienota sistēma, lai regulāri sagatavotu saskaņotu ES statistiku par informācijas sabiedrības procesiem, uzlabotas imputācijas metodes izmaksu un investīciju rādītājiem, mazo uzņēmumu grupai, kuru tiešā veidā neapseko, kā arī veikti citi darbi uzņēmumu statistiskās informācijas kvalitātes uzlabošanā.

2009.gadā sagatavotās publikācijas

1. Datu krājums "Par Informācijas sabiedrību Latvijā".
2. Ceturkšņa informatīvie apskati:
 - ▣ "Par mazumtirdzniecības apgrozījumu",
 - ▣ "Rūpniecības produkcijas apjomiem",
 - ▣ "Būvniecība Latvijā".
3. Informatīvais apskats "Par uzņēmējdarbības strukturālās statistikas pamatrādītājiem 2008.gadā".

LAUKSAIMNIECĪBAS UN VIDES STATISTIKA

Lauksaimniecības, vides, enerģētikas, transporta un tūrisma statistikas dati tiek apkopoti saskaņā ar starptautisko un vietējo metodoloģiju, nodrošinot statistiskās informācijas lietotājus ar savlaicīgiem, regulāriem, starptautiski salīdzināmiem datiem.

2009.gadā turpinājās darbs pie lauksaimniecības un vides nozaru statistiskās informācijas iegūšanas, metodoloģijas pilnveidošanas atbilstoši ES likumdošanā paredzētajām prasībām. Īpaša uzmanība veltīta valstiski svarīga pasākuma – 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanas sagatavošanai un administratīvo datu izmantošanas iespēju attīstībai lauksaimniecības un vides statistikā. Iesaistoties Zemkopības ministrijas, Zemnieku Saeimas, Lauksaimnieku statūtsabiedrību asociācijas un Lauksaimnieku Organizāciju Sadarbības padomes pārstāvjiem, izvērtēts lauksaimniecības statistisko pārskatu veidlapu saturs nolūkā samazināt respondentu noslodzi, izslēgt rādītāju dublēšanos pārskatos un administratīvajos datu avotos.

Lauksaimniecības skaitīšana ietvers arī lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumu, kura mērķis ir iegūt dažādu agrovidi raksturojošu informāciju, piemēram, augsnes apstrādē lietotās metodes un augsnes auglības saglabāšanas pasākumi, informācija par dzīvnieku novietnēm un citas.

Lai samazinātu respondentu noslodzi, lauksaimniecības skaitīšanā ir paredzēts daļu informācijas iegūt no administratīvajām datubāzēm: Lauksaimniecības datu centra Mājdzīvnieku reģistra, Lauku atbalsta dienesta Integrētās administrēšanas un kontroles sistēmas un Bioloģisko saimniecību datubāzes. Tā kā 2010.gada lauksaimnieciskās ražošanas metožu apsekojumā būs nepieciešams iegūt informāciju par apūdeņošanai izlietotā ūdens daudzumu saimniecību līmenī, pārskata gadā izstrādāta metodoloģija rādītāja par apūdeņošanai izmantoto ūdens daudzumu aprēķināšanai saimniecību līmenī.

Saskaņā ar ES valstu jauno enerģētikas politiku, kā arī saistībā ar jaunpieņemto ES Regulu par enerģētikas statistiku ir pārskatīta atjaunojamo energoresursu statistiskās uzskaites metodoloģija un rādītāji, lai iegūtu vēl detalizētāku informāciju par katru no atjaunojamajiem energoresursiem.

Pēc starptautisko enerģētikas organizāciju lūguma ES enerģētikas politikas veidošanai sagatavota informācija par dabasgāzes un elektroenerģijas cenām, biodeģvielas un biogāzes apriti, cieto kurināmo, saules enerģiju un mazajiem HES, koģenerācijas stacijām, energoresursu apriti, dabasgāzes plūsmu, un šī darba rezultātā izveidota dabasgāzes interaktīvā karte.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 2.oktobra noteikumiem Nr.673 "Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanas kārtība maršrutu tīklā", CSP pirmo reizi organizēja izlases veida apsekojumu "Apskojums par iedzīvotāju pārvietošanos Latvijā", kurā laikā apkopota informācija par iedzīvotāju pārvietošanās veidiem, mērķiem un maršrutiem.

ANO Eiropas Ekonomiskās komisijas kopējā gada pārskata ietvaros pērn pirmo reizi aprēķināti rādītāji par autotransporta nobraukumu sadalījumā pa transporta līdzekļu veidiem un autoceļu veidiem, par pamatu izmantojot transportlīdzekļu reģistrācijas datubāzi, Latvijas valsts ceļu informāciju un apsekojuma par iedzīvotāju pārvietošanos Latvijā datus.

Lai varētu iegūt precīzāku informāciju par konteineru un mobilo kravu pārvadājumiem no ostām, ostu statistikas jomā sadarbībā ar ostu ekspertiem tika pilnveidota ievadīto datu bāze.

2009.gadā sadarbībā ar Ekonomikas ministrijas Tūrisma daļu, Tūrisma Attīstības valsts aģentūru, Lauku ceļotāju, LATTŪRINFO reģionālajiem centriem, pilnveidota tūrisma mītņu statistiskā informācija, plašāk izmantojot tūrisma informācijas centru un citu organizāciju datus.

2009.gadā sagatavotās publikācijas

1. Lauku saimniecības Latvijā 2008.gadā;
2. Latvijas lauksaimniecība 2008.gadā;
3. Vides rādītāji Latvijā 2008.gadā;
4. Sagatavoti šādi preses izlaidumi:
 - „Lauksaimniecības kultūru sējumu platības, kopražas un vidējās ražības 2008.gadā”;
 - Galvenie lopkopības rādītāji 2008.gadā;
 - Ražotāju cenas un indeksi lauksaimniecībā 2008.gadā;
 - Mēslojuma pielietošana lauksaimniecības kultūrām 2008.gadā;
 - Gatavošanās 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanai;
 - Transports 2008.gadā;
 - Tūrisms Latvijā 2008. gadā;

Informatīvie apskati

1. Energoresursu izmaksas 2008.gadā”;
2. Latvijas energobalance 2008.gadā;
3. Mežsaimniecība 2008.gadā;
4. Viesnīcu un citu tūrisma mītņu darbības rezultāti (reizi ceturksnī);
5. Ceļotāju apsekojuma rezultāti 1. pusgadā;
6. Tūrisma nozare Latvijas tautsaimniecībā;
7. Ostu un lidostas darbības rezultāti (reizi ceturksnī).

CENU STATISTIKA

Cenu statistikas jomā tiek aprēķināti patēriņa un ražotāju cenu indeksi, kā arī apkopota informācija Eiropas Starptautisko salīdzinājumu programmas vajadzībām.

2009. gadā turpinājās darbs pie **Patēriņa cenu** izveidoto indeksu aprēķiniem, kā arī to pilnveidošanas un metodoloģijas piemērošanas ES likumdošanas prasībām. Sākta regulāra *Nemainīgas nodokļu likmes saskaņotā patēriņa cenu indeksa* (NNL-SPCI) publicēšana CSP interneta datubāzē, kā arī *Eurostat* interneta datubāzē. CSP speciālisti turpināja darbu *Eurostat* pētījuma grupā par detalizētas cenu informācijas publicēšanu, kā arī strādāja pie detalizētākas *COICOP* klasifikācijas ieviešanas regulāros PCI aprēķinos.

Veiktas aktivitātes saistībā ar cenu indeksu popularizēšanu un metodoloģijas skaidrošanu datu lietotājiem. Seminārā, kas noorganizēts sadarbībā ar Junior Achievement Latvia, skolu ekonomikas skolotājiem un seminārā ar Latvijas Komerbanku asociācijas pārstāvjiem skaidrota cenu indeksu būtība, aprēķināšanas metodoloģija un pielietojums.

Ņemot vērā, ka CSP nodarbināti arī cenu reģistratori, viņu darbības nodrošināšanai un darba kvalitātes uzlabošanai pārstrādāta un aktualizēta *Cenu reģistratoru rokasgrāmatas* I un II daļa.

Pārskata gadā pabeigta rūpniecības nozares **Ražotāju cenu indeksa** vēsturisko datu pārrēķināšana saskaņā ar NACE 2.red. klasifikāciju. 2009.gadā sākta būvniecības izmaksu indeksu publicēšana katru mēnesi, tāpat saīsināts preses izlaiduma „Par būvniecības izmaksu pārmaiņām” publicēšanas termiņš. Ir pabeigta importa un eksporta cenu indeksa aprēķināšanas programmatūras izstrāde ikmēneša indeksu aprēķiniem. Saskaņā ar ES Īstermiņa statistikas regulu, 2009.gada augustā uz *Eurostat* nosūtīti pirmie biznesa pakalpojumu cenu indeksi, kas pagaidām aptver deviņas pakalpojumu nozares: autotransporta un dzelzceļa kravu pārvadājumus, kravu iekraušanas, izkraušanas un noliktavu pakalpojumus, apsardzes, kurjeru, grāmatvedības, reklāmas un juridiskos pakalpojumus.

2009.gadā sagatavotās publikācijas

- Ceturkšņa biļetens “Patēriņa cenas”.

KONJUNKTŪRAS PĒTĪJUMI UN TERITORIĀLĀ STATISTIKA

Atbilstoši ES kopīgajai saskaņotajai konjunktūras un patērētāju apsekojumu programmai CSP tiek veikti konjunktūras pētījumi rūpniecībā, būvniecībā, mazumtirdzniecībā, pakalpojumu sektorā un investīcijās, kā arī īstenota teritoriālās statistikas kvantitatīvo un kvalitatīvo rādītāju sistēmas pilnveidošana.

CSP ir vienīgā institūcija valstī, kas veic **konjunktūras pētījumus**. Konjunktūras aptaujās uzņēmumu vadītāji anketās sniedz pašvērtējumu par uzņēmuma saimnieciskās darbības stāvokli, tā izmaiņām, tagadnes un nākotnes attīstības tendencēm.

Pirmajos četros iepriekš minētajos tautsaimniecības sektoros ik mēnesi savākti un apstrādāti dati no 2890 respondentiem (780 rūpniecības uzņēmumiem, 426 būvniecības, 620 mazumtirdzniecības un 1063 pakalpojumu sektora uzņēmumiem). Īstenota *e-pārskata* ieviešana konjunktūras datu savākšanas procesā no respondentiem, un šādā veidā iegūta informācija no 20 – 32% respondentu.

Apkopojot uzņēmumu vadītāju atbildes uz kvalitatīvajiem jautājumiem, iegūti rādītāji saldo izteiksmē par nozares darbību, kā arī ražošanu (apgrozību, investīcijas) ierobežojošajiem faktoriem. Katrai nozarei aprēķināts arī apkopojošs kopvērtējuma jeb konfidences rādītājs, kas

koncentrētā veidā raksturo vispārējo konjunktūras situāciju. CSP speciālisti izskaitļo arī kvalitatīvo pētījumu apkopojošo rādītāju, kas atspoguļo visas valsts sociāli ekonomisko stāvokli – ekonomikas sentimenta indeksu. Īstenota Latvijas apkopojošo rādītāju salīdzināšana dinamikā ar Lietuvas un Igaunijas rādītājiem.

Pārskata periodā katru ceturksni izdots statistikas biļetens „Konjunktūras un patērētāju apsekojumu rezultāti”. Konjunktūras pētījumos iegūtā informācija regulāri nosūtīta EK Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirekcijai (48 mēneša un divi pusgada periodiskuma datu masīvi).

2009.gadā vietējo **pašvaldību pašnovērtējuma apsekojuma** ietvaros tika veikta kārtējā – jau ceturtā – vietējo pašvaldību vadītāju aptauja. Pētījuma mērķis ir, pamatojoties uz pašvaldību vadītāju vērtējumiem, noteikt esošo stāvokli, tagadnes un nākotnes tendences pašvaldību iestādēs un komercsabiedrībās.

2009.gadā veiktās aptaujas veidlapa līdzīgi visām agrāk veikto aptauju veidlapām saturēja šādas pastāvīgas tipveida sadaļas: nodarbinātība, finanses, ekonomika, pašvaldības darbības kvalitāte (ieskaitot jautājumu par darbību traucējošiem faktoriem) un pašvaldības iedzīvotāju aktivitāte. Šāda pieeja ļāva izveidot galveno rādītāju laikrindas par 2005.–2009.gadu.

2009.gada aptaujas programma bija ievērojami saīsināta, bet vienlaikus bija arī daži būtiski papildinājumi. To noteica jau iepriekš izvēlēta aktuālā pētījuma tēma – *izglītības joma*, kā arī divi ārēji apstākļi 2008./2009.gada periodā – ekonomikas krīze valstī un administratīvi teritoriālās reformas tuvošanās nobeigumam. Anketa ietvēra vairākus specifiskus faktorus no izglītības jomas (iestāžu trūkums, nepietiekams audzināšanas līmenis, nelabvēlīgas ģimenes) un eksperimentālā kārtā iekļautus divus jaunus jautājumus jau izveidoto un vēl veidojamo novadu teritoriju raksturošanai no pārvaldīšanas viedokļa (pēc iedzīvotāju skaita un ģeogrāfiskā izvietojuma).

Savākta informācija no 525 respondentiem (aptaujātas visas 527 vietējās pašvaldības). Iegūtie rezultāti dinamikā par visiem veiktajiem apsekojumiem ir apkopoti tabulās – gan kopā valstī, gan pa 6 statistikas un 5 plānošanas reģioniem, kā arī izdalot republikas nozīmes pilsētās.

Teritoriālajā statistikā izmantojamo metožu un iegūtās informācijas analīzes pilnveidošanas rezultāti pārskata periodā atspoguļoti 2009.gadā izdotajā kolektīvajā monogrāfijā *“Latvijas dažādība skaitļos un vīzijās”*. Izstrādes praktiskā nozīmība valsts pārvaldē apstiprināta ar Ministru kabineta 2009.gada 7.aprīlī izdotajiem noteikumiem Nr.319 “Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām” (Latvijas Vēstnesis 2009.21.04.).

2009.gadā veikti pētījumi par teritoriju attīstības indeksu analītisku izlīdzināšanu kopā ar faktoloģisko rezultātu analīzi par teritoriju attīstības līmeņa un tā izmaiņu sakarībām. Izteikti priekšlikumi izmaiņām teritoriju attīstības indeksu aprēķināšanas un rezultātu izvērtēšanas metodikā.

Latvijā plaši lietotais teritoriju attīstības indekss galvenokārt raksturo attiecīgās teritorijas attīstības līmeni, salīdzinot ar citām līdzīga statusa teritorijām. To ietekmē vēsturiskais mantojums un ģeogrāfiskais novietojums.

Tieši pašvaldības darba rezultātus samērā īsā periodā, piemēram, viena sasaukuma laikā, var raksturot ar vairākiem paņēmieniem un rādītājiem. Viens no tiem piedāvāts pētījumā. To veido, analītiski izlīdzinot attīstības indeksu dinamikas rindu katrai teritorijai atsevišķi. Ja izlīdzinošās taisnes koeficients ir pozitīvs, teritorijas attīstība pētītajā periodā ir notikusi apsteidzošos tempos, bet, ja negatīvs, no visas teritoriju kopas vidējās attīstības atpaliekošos tempos. Līdz ar to formulēti termini „attīstības apsteigšanas” un „attīstības atpalikšanas koeficienti”.

2009.gadā sagatavotās galvenās publikācijas

- Statistikas zinātnisko pētījumu rezultāti 2009 – zinātnisko rakstu krājums.
- Latvijas dažādība skaitļos un vīzijās – monogrāfija.
- Konjunktūras un patērētāju apsekojumu rezultāti – ceturkšņa biļetens.

DATU IEGŪŠANA UN METODOLOĢISKAIS NODROŠINĀJUMS

Valsts statistiskās informācijas procesu vispārējās koordinācijas un vadības ietvaros katru gadu tiek pārskatīta un aktualizēta Valsts statistiskās informācijas programma, uzturēta Vienotās ekonomiskās informācijas klasifikācijas sistēma, tiek pilnveidotas un pārskatītas izlases apsekojumu veidošanas metodes un valsts statistikas pārskatu un anketu veidlapu paraugi, veikta to saskaņošana un reģistrēšana.

Lai iegūtu statistiskos datus, CSP izmanto dažādas datu savākšanas metodes, no kurām izplatītākās ir izlases apsekojumi. Lielākoties CSP izmanto gadījuma izlases, kuras balstās uz varbūtību teoriju. 2009.gadā veikts pētījums šajā jomā, kura rezultātā ir veikta Darbaspēka apsekojuma izlases veidošanas algoritma uzlabošana. (*Publicēts Mārtiņš Liberts, 2010. "The Redesign of Latvian Labour Force Survey", Official Statistics – Methodology and Applications in Honour of Daniel Thorburn, Chapter 16.*)

Ņemot vērā iepriekš minētā pētījuma rezultātus, 2009.gadā ir veikta algoritmu pilnveidošana arī citos mājsaimniecību apsekojumos. Tādējādi CSP plāno sagaidīt rādītāju precizitātes uzlabojumus mājsaimniecību apsekojumos.

Pērn CSP speciālisti turpināja veikt īstermiņa statistikas laikrindu sezonālās un kalendārās korekcijas, ņemot vērā *Eurostat* izstrādātās sezonālās izlīdzināšanas vadlīnijas, veikti sezonālās korigēšanas procedūru uzlabojumi, tajā skaitā IKP rādītāja sezonālajā izlīdzināšanā. Pašreiz IKP sezonālajā izlīdzināšanā mūsu speciālisti izmanto X-12 metodi, kura mainīgas ekonomiskās situācijas gadījumā sniedz precīzākus sezonālās izlīdzināšanas rādītāju novērtējumus.

Aizvadītajā gadā CSP veikusi arī pētniecisku darbu IKP ātrā novērtējuma prognozēšanā, izmantojot praksē plaši lietotās ekonometriskās metodes. Pētījumā "Latvijas iekšzemes kopprodukta prognožu salīdzināšana, izmantojot vienkāršus sezonālos ARIMA modeļus, kā arī tiešo un netiešo sezonālās izlīdzināšanas pieeju" ir secināts, ka Latvijas IKP tiešā prognozēšana šķietami dod precīzākus rezultātus nekā netiešā prognozēšana. (*Publicēts – Bušs Ginters, 2009. "Comparing forecasts of Latvia's GDP using simple seasonal ARIMA models and direct versus indirect approach," MPRA Paper 16832, University Library of Munich, Germany*). Savukārt pētījumā "Ekonomikas prognozes ar Beiesa autoregresīvo sadalīto lagu modeli: optimālā priora izvēle ekonomikas lejupslīdes laikā" secināts, ka ekonomiskas lejupslīdes gadījumā Latvijas IKP prognozēšana, izmantojot Beiesa metodi, ir sarežģītāka nākotnes neskaidrības dēļ, līdz ar to standarta ekonometriskā pieeja prognozēšanā sniedz precīzākas prognozes. (*Publicēts – Bušs Ginters, 2010. "Economic forecasts with Bayesian autoregressive distributed lag model: choosing optimal prior in economic downturn", Aplimat - Journal of Applied Mathematics, 3(3): 191-200.*)

Pētījumā "Prognozes ar viena vienādojuma Markova pārslēga modeļiem: pielietojums Latvijas iekšzemes kopproduktam" ir salīdzinātas Latvijas IKP rādītāja prognozes, kuras iegūtas, izmantojot vairākus modeļus, un secināts, ka Latvijas IKP rādītāja prognozēšana ar Markova pārslēga modeļiem ir nedaudz precīzāka nekā izmantojot lineāros VAR modeļus, ja nav pieejama informācija par citiem nozīmīgiem ekonomiskajiem rādītājiem prognozēšanas periodā. (*Publicēts – Bušs, Ginters, 2010. "Forecasts with single-equation Markov-switching model: an application to the gross domestic product of Latvia," MPRA Paper 20688, University Library of Munich, Germany*).

Pētījumos izstrādātos risinājumus un secinājumus, kuri veikti IKP ātrā novērtējumu prognozēšanā, CSP pašreiz jau izmanto praksē.

Statistikās informācijas iegūšanā un apstrādē būtiska darbības joma ir aktivitāšu koordinēšana kvalitātes jautājumos, kas balstās uz Eiropas Statistikas prakses kodeksā noteiktajiem principiem. 2009.gadā CSP Apsekojumu un aprēķinu dokumentēšanas sistēmā (turpmāk – ADS) standartizētā veidā aprakstītas statistisko apsekojumu un aprēķinu datu vākšanas un apstrādes metodes. ADS ir ne tikai garants statistikas datu kvalitātes nodrošināšanā, bet arī

zināšanu bāze statistikas datu apstrādātājiem un lietotājiem, veicinot izpratni par statistikas datu iegūšanas un apstrādes procesu CSP.

Nolūkā pilnveidot statistikas funkcionālo struktūrvienību savstarpējo koordināciju sarežģītu metodoloģisko jautājumu risināšanā, iestādē darbojas **Metodoloģiskā padome**, kuras uzdevumos ietilpst dažādu rādītāju aprēķināšanas metodoloģijas izvērtēšana, statistisko procesu racionalizēšanas un administratīvo datu avotu izmantošanas iespēju apzināšana, izlašu veidošanas pamatprincipu un respondentu sarakstu apstiprināšana.

Savā darbībā Metodoloģiskā padome izmanto tiesības pieprasīt eksperta vērtējumu no CSP speciālistiem, kuri ir kompetenti attiecīgajā jomā, kā arī padomes darbā iesaista citu institūciju pārstāvjus, tādējādi nodrošinot efektīvu un objektīvu izskatāmo jautājumu izlemšanu.

CSP intervētāji pērn veikuši sešus ikgadējos apsekojumus, kā arī divus pilotapsekojumus. Apsektas vairāk kā 60 tūkstoši māsaimniecību. Darbu sekmīgi turpināja Telefoninterviju centrs Preiļos, kura darbinieki veica apsekojumus gan sociālās statistikas, gan lauksaimniecības statistikas jomā.

Sagatavotās publikācijas CSP mājaslapā

- CSP revīzijas politika;
- Valsts statistiskās informācijas programma 2010.gadam;
- Ziņojums datu lietotājiem par datu publicēšanu saskaņā ar NACE 2;
- Vienotās ekonomiskās informācijas klasifikācijas sistēmas katalogs;
- Administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību klasifikatora aktuālā versija, kodu atbilstības tabulas;
- NACE 2.red. saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija ar skaidrojošām piezīmēm, kodu atbilstības tabulas, pamatnostādnes;
- Preču statistiskā klasifikācija pēc saimniecības nozarēm (CPA 2008) ar skaidrojošām piezīmēm, kodu atbilstības tabulas, pamatnostādnes;
- CSP Kvalitātes vadlīniju aktualizēta versija latviešu valodā.

ATTĪSTĪBAS PROJEKTI

STATISTISKĀ KONFIDENCIALITĀTE UN DATU IZMANTOŠANA

Projekts īstenots no 2009. gada janvāra līdz jūnijam sadarbībā ar Somijas, Dānijas, Zviedrijas, Vācijas valstu statistikas iestādēm.

Uzsākot projektu, ārvalstu eksperti veica CSP kapacitātes izvērtēšanu konfidencialitātes nodrošināšanas jomā, un šā darba rezultātā sagatavoja ziņojumu par esošo situāciju un nepieciešamajiem uzlabojumiem, ko izmantoja turpmākajā projekta gaitā.

Projekta ietvaros tika veikta vispusīga CSP kapacitātes izvērtēšana konfidencialitātes nodrošināšanas jomā, sagatavots izvērtējuma ziņojums, veikta CSP darbinieku apmācība par šādām tēmām – Vispārīgos konfidencialitātes nodrošināšanas jautājumos, par tabulārās informācijas aizsardzības metodēm, par individuālās informācijas aizsardzību un datu perturbāciju. Kopā apmācības piedalījās 57 CSP darbinieki.

Sadarbībā ar Dānijas statistikas ekspertiem tika izstrādāts risinājums attālinātās piekļuves sistēmas izveidei, kas paplašinās iespējas izmantot statistiskos datus zinātniskiem mērķiem, vienlaikus nodrošinot arī respondentu sniegtās informācijas aizsardzību. Projekta gaitā papildus tika izvērtēti arī iespējamie tehniskie risinājumi, darba organizācijas shēma un izveidošanas un uzturēšanas izmaksu optimizācijas iespējas. Paredzēts, ka attālināto piekļuves sistēmu datu lietotāji varēs sākt izmantot 2010. gada otrajā pusgadā.

Lai nodrošinātu sistemātisku un ilgtspējīgu pieeju konfidencialitātes jautājumu risināšanā, projekta gaitā CSP sagatavoja „Konfidencialitātes rokasgrāmatu”, kas veicinās mūsu iestādes darbinieku zināšanu paaugstināšanu par statistisko konfidencialitāti un datu drošību kopumā, kā arī būs noderīga specifisku problēmu risinājumiem ikdienā. Rokasgrāmatas saturs ļauj izskaidrot sabiedrībai, klientiem un respondentiem CSP izmantotās datu konfidencialitātes nodrošināšanas metodes.

CSP izsaka pateicību Somijas, Zviedrijas, Dānijas un Vācijas statistikas iestādēm un to ekspertiem par dalību mērķsadarbības projekta „CSP kapacitātes celšana datu aizsardzības un konfidencialitātes nodrošināšanas jomā” īstenošanā.

Lai ieviestu jaunās politikas iniciatīvas statistisko datu vākšanā un apstrādē, metodoloģijas pilnveidošanā atbilstoši ES prasībām, CSP aktīvi darbojas Grantu shēmas projektos un piesaista šī finanšu instrumenta līdzekļus. 2009.gadā CSP pabeigts darbs pie 29 projektiem, bet kopā pārskata gadā bija aktīvs 51 Grantu shēmas projekts, un tie īstenoti 484.2 tūkstošu latu apjomā.

Kā nozīmīgākie CSP darba attīstībā un efektivitātes celšanā minami šādi projekti:

„PREČU UN PAKALPOJUMU EKSPORTS UN IMPORTS ĀRVALSTU SAISTĪTOS UZŅĒMUMOS”

Projekta gala rezultātā ir apkopoti un nosūtīti dati par preču un pakalpojumu eksportu un importu iekšējam *FATS* par 2006. pārskata gadu, veikts šo rādītāju apkopošanai nepieciešamo izmaksu novērtējums, kā arī sagatavots un nosūtīts metodoloģiskais un noslēguma ziņojums.

„APSEKOJUMS PAR MĒSLOŠANAS LĪDZEKĻU PIELIETOJUMU”

Projekta ietvaros uz 2008. un 2009.gada informācijas bāzes tika izstrādāti priekšlikumi esošās informācijas vākšanas sistēmas uzlabošanai un metodoloģijas pilnveidošanai turpmākai informācijas ieguvei par mēslošanas līdzekļu pielietošanu lauksaimniecības kultūrām. Pārtikas un Lauksaimniecības organizācijas (turpmāk – *FAO*) datubāzes vajadzībām aprēķināts arī iestrādāto minerālmēslu daudzums, grupējot tos pēc nosaukuma, kā to paredz *FAO* klasifikācija. Pērn izstrādāta arī metodoloģija saites veidošanai ar Lauku saimniecību struktūras apsekojuma mikrodatiem, jo tas dos iespēju veikt sīkāku datu analīzi saimniecību līmenī, ko paredz arī *Eurostat* metodoloģija.

„NACE2.RED.IEVIEŠANA DARBA TIRGUS STATISTIKAS DARBASPĒKA IZMAKSU INDEKSOS”

Projekta ieviešanas rezultātā pēc jaunās *NACE 2*.redakcijas ir pārrēķināts darbaspēka izmaksu indekss par laika posmu no 2000.gada 1.ceturkšņa līdz 2007.gada 4.ceturksnim. Pārrēķinu veikšanai ir izstrādātas divas metodes: mikro metode 2005.-2007.gada datiem, kuri ir pārrēķināti, izmantojot pēc abām *NACE* redakcijām kodētos pirmdatus; makro metode – laikrindai līdz 2005.gadam, kur pārrēķiniem izmantoja speciāli izveidotas pārejas matricas, kas nodrošina datu salīdzināmību.

„ATBALSTS EIROPAS VESELĪBAS APSEKOJUMA IEVIEŠANAI”

Projekta rezultātā ir sagatavota datubāze, kvalitātes un noslēguma ziņojumi par Eiropas veselības apsekojuma norisi. Īstenojot projektu, ir nodrošināta iegūtās statistiskās informācijas par Latvijas iedzīvotāju veselības rādītājiem starptautiskā salīdzināmība, bet iesaistot vadošos ekspertus šajā jomā apsekojumu veikšanā, ir popularizēti iedzīvotāju veselības pētījumi kā informācijas iegūšanas avots Latvijā.

„ĪPAŠNIEKA APDZĪVOTĀ MĀJOKĻA PILOTPROJEKTS SPCI VAJADZĪBĀM”

Projekta ietvaros ir veikti izpētes un sagatavošanas darbi divu cenu indeksu aprēķinam, t.i., īpašnieka apdzīvotā mājokļa eksperimentālā cenu indeksa (turpmāk – *ĪAMCI*) un mājokļa cenu indeksa aprēķināšanai. Ir apzināti piemērotākie datu avoti cenu informācijas iegūšanai, adaptēta

indeksu aprēķinu metodoloģija, sastādīti regresijas vienādojumi kvalitātes izlīdzināšanas procedūru veikšanai. Datu un metodoloģijas apraksts, kā arī pirmie eksperimentālie aprēķini ir nosūtīti *Eurostat* izvērtēšanai. Līdz ar 3.kārtas noslēgumu nav beidzies ĪAMCI projekts kopumā. 4.kārtā plānota tālāka indeksu kvalitātes uzlabošana, īpašu uzmanību veltot aptvēruma paplašināšanai, indeksa aprēķina formulas un kvalitātes izlīdzināšanas procedūru pilnveidošanai, lai sasniegtu *Eurostat* noteiktos kvalitātes standartus un cenu indeksu salīdzināmību ar citām ES dalībvalstīm.

„EFEKTĪVĀKU DATU VĀKŠANAS METOŽU IEVIEŠANA”

Projekta laikā veikta imputācijas metožu uzlabošana izmaksu un investīciju rādītājiem, mazo uzņēmumu grupai, kuru tiešā veidā neapseko, bet datus aprēķina, izmantojot VID informāciju.

„NACIONĀLIE UN REĢIONĀLIE KONTI DATU BĀZEI EU KLEMS”

Darba rezultāts ir datu dinamiskās rindas no 2000.gada, kas papildinās ar nosūtāmo datu apjomu *Eurostat* saskaņā ar ESA95 Datu nosūtīšanas programmu. Nostrādāto stundu aprēķins palīdzēs analizēt Latvijas darba produktivitāti gan nozaru griezumā, gan salīdzinājumā ar citām ES dalībvalstīm

„VARDARBĪBAS APSEKOJUMA ANKETAS TULKOŠANA UN TESTĒŠANA”

Projekta ieviešanas rezultātā ir veikta *Eurostat* anketas tulkošana un adaptēšana nacionālajām vajadzībām, noorganizēts vardarbības pilotapsekojums, kas ļauj testēt *Eurostat* anketas moduli, izstrādāt virkni priekšlikumu par anketas satura izmaiņām, par intervijas metodes izvēli, par intervijas ilgumu un izmaksām. Apsēkojumā iegūto informāciju izmantos ES stratēģijas īstenošanā attiecībā uz vardarbības mazināšanu, un tās statistisko novērošanu. Eiropas iedzīvotāju drošības apsekojums jāveic 2013.gadā. Vienlaikus notikusi arī anketas kognitīvā testēšana, iesaistot vietējos nozares speciālistus. Priekšlikumi ir apkopoti kvalitātes ziņojumā un nosūtīti uz *Eurostat*.

„VIDES KONTI UN VIDES AIZSARDZĪBAS IZDEVUMU STATISTIKA” – DATU CENTRI: „DABAS RESURSI” UN „PRODUKTI – MATERIĀLU PLŪSMAS KONTI”

Projekta īstenošanas gaitā ir iegūtas laika sērijas ar datiem no 1995. – 2007.gadam par materiālu plūsmām Latvijā, kā arī aprēķināti dažādi indikatori kā dabas resursu tiešā ieejošā plūsma (turpmāk – DMI), tiešais dabas resursu patēriņš (turpmāk – DMC). Tā kā 2010.gadā jāpieņem Regula par vides kontiem, kuras viens no moduļiem ir Materiālu plūsmas konti, projekta mērķis ir apgūt metodoloģiju un datu vākšanas un aprēķinu praksi.

„INTRASTAT vienkāršošana – PVN un Intrastat statistisko datu atbilstības salīdzināšana”

Projekta gaitā izveidota jauna datu salīdzināšanas sistēma, kas atspoguļo atšķirības starp diviem dažādiem datu avotiem. Jaunā sistēma ļauj atlasīt uzņēmumus ar atšķirīgiem PVN un *Intrastat* datiem un pēc to detalizētas analīzes noteikt nepilnīgos un kļūdainos *Intrastat* pārskatus, tādā veidā uzlabojot tirdzniecības ar ES dalībvalstīm datu kvalitāti.

„INTRASTAT DATU NOVĒRTĒŠANAS LĪMEŅA PĀRSKATĪŠANA TIRDZniecĪBAI ZEM ROBEŽLIELUMA UN UzŅĒMUMU NEATBILDĒTĪBAI”

Īstenojot šo projektu, ir radīta jauna *Intrastat* datu novērtēšanas sistēma tirdzniecībai zem robežlieluma un uzņēmumu neatbildētībai, kad matemātisko pierēķinu veic detalizētākā KN līmenī. Bez tam ir radīta arī jauna automatizēta programma šādu matemātisko pierēķinu veikšanai.

„NACIONĀLO PRIORITĀŠU NOTEIKŠANA UN DEFINĒŠANA, SASKAŅOJOT EIROGRUPU REĢISTRA DATUS”

Projekta ieviešanas gaitā aktualizēta informācija par Latvijas uzņēmumiem, kas ietilpst starptautiskās uzņēmumu grupās, kā arī uzlabota Statistikas uzņēmumu reģistra sadaļas “Uzņēmumu grupas” datu kvalitāte.

2009. gadā noslēdzās darbs pie **Daudzvalstu pārejas līdzekļu administratīvās spējas stiprināšanas programmas 2005** (MTF 2005) projektu īstenošanas. *Eurostat* sagatavots un nosūtīts MTF 2005 tehniskais un finanšu gala ziņojums par šīs programmas īstenošanu, saņemts arī šo ziņojumu apstiprinājums no *Eurostat*.

Galvenais MTF 2005 programmas mērķis – turpināt Latvijas statistikas integrācijas procesu Eiropas statistiskajā sistēmā (turpmāk – ESS), stiprinot CSP lomu valsts statistikas sistēmā, atbalstīt CSP administratīvās kapacitātes pilnveidošanu, uzlabojot statistiskās informācijas atbilstību datu lietotāju vajadzībām un veicinot statistiskās informācijas sagatavošanu, vākšanu un izplatīšanu atbilstoši ESS metodēm.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

2009. gadā turpinājās CSP aktīva līdzdalība ES politikas statistikas jomā veidošanā un likumdošanas izstrādāšanā, Latvijas nacionālo interešu aizstāvība statistikas jomā, Latvijas statistikas sistēmas integrēšanās Eiropas statistikas sistēmā, kā arī dažādu starptautisku projektu īstenošana un jauno ES tiesību aktu statistikas jomā ieviešana.

Pērn CSP darbinieki piedalījās *Eurostat* komiteju, darba grupu un speciālo darba grupu (*Task Force*) sanāsmēs – pavisam 147 sanāsmēs piedalījās 63 darbinieki, kā arī līdzdarbojās Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta projekta “Integrēto vides un meža ekonomisko kontu izstrāde Latvijā” konsultatīvajā padomē. Savukārt sešās ES Padomes statistikas darba grupu sanāsmēs piedalījušies trīs CSP darbinieki.

Aizvadītajā gadā CSP speciālisti līdzdarbojās **Apvienoto Nāciju Eiropas Ekonomiskās Komisijas** (turpmāk – AN EEK), **Starptautiskā Valūtas fonda** (turpmāk – SVF), **Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas** (turpmāk – *OECD*) un citu organizāciju vadītajos pasākumos – starptautiskos semināros, konferencēs un sanāsmēs.

Kā nozīmīgākie minami:

- ANO Statistikas komisijas 40. sesija;
- Eiropas statistiķu konference;
- OECD/Eurostat SDMX vispasaules konference;
- UNECE/Eurostat/OECD seminārs par Biznesa reģistriem;
- OECD Nacionālo kontu darba grupas sanāksme;
- 12. BLAISE programmatūras lietotāju starptautiskā konference.

CSP priekšniece veiksmīgi noslēdza savu darbu Eiropas statistiķu konferences birojā, kurā viņa bija atkārtoti ievēlēta uz 2 gadiem.

Nemot vērā CSP iegūto pieredzi statistikas darba organizācijā, 2009.gadā tika organizētas divpusējās tikšanās ar Maķedonijas Republikas Valsts statistikas pārvaldes un Serbijas Republikas Statistikas biroja pārstāvjiem, kuru ietvaros CSP eksperti sniedza konsultācijas strukturālajā biznesa, iekšējās tirdzniecības un ienākumu un dzīves līmeņa (*EU-SILC*) statistikas jomās, kā arī iepazīstināja ar CSP sasniegto informācijas tehnoloģiju jomā.

2009.gadā sadarbībā ar Dānijas, Zviedrijas, Čehijas un Somijas statistiku kolēģiem projekta „Galvenās valsts mobilizācijas un statistikas aģentūras (CAPMAS) institucionālās kapacitātes celšana un statistikas tiesiskā pamata izstrāde Ēģiptē” 1. komponentes ietvaros koordinēta CSP ekspertu dalība projekta aktivitātēs Ēģiptes statistikas iestādes darbības tiesiskās bāzes un statistiskās informācijas sagatavošanas uzlabošanā. CSP pārstāvji ir iesaistīti statistiskā likuma, cenu statistikas un IT sistēmas uzlabošanā.

Līguma starp CSP un Zviedrijas Statistiku ietvaros “Konsultāciju sniegšana projekta “Maķedonijas un Zviedrijas statistikas sadarbība no 2009. - 2011. gadam” – tika organizētas CSP speciālistu konsultācijas Maķedonijas Republikas Valsts statistikas pārvaldes speciālistiem IT jomā - par statistisko metadatu izmantošanu CSP informācijas sistēmās.

2009.gadā CSP ieņēmumi no iestādes ekspertu dalības ārvalstu projektos sastādīja 19.4 tūkstošus latu.

Jāuzsver arī, ka Rīgā pagājušajā gadā no 2. - 4. jūnijam notika 12. BLAISE programmatūru lietotāju konference, kuru organizēja CSP. Konferencē piedalījās 94 dalībnieki no 20 pasaules valstīm, un visvairāk pārstāvju uz konferenci delegēja Amerikas Savienotās Valstis, Nīderlande un Apvienotā Karaliste.

2009.gada 28. jūlijā vienas dienas vizītē Latvijā viesojās Eiropas Kopienu statistikas biroja (*Eurostat*) ģenerāldirektors Valters Radermachers (*Walter Radermacher*), lai iepazītos ar CSP darbu.

Pērn CSP darbiniekiem konsultācijas snieguši arī ārvalstu eksperti. Notikušas divas *Eurostat* misijas par iedzīvotāju migrācijas statistikas un tūrisma satelītkontu aprēķināšanas jautājumiem, eksperti no Somijas piedalījās apspriedē par Eiropas Salīdzinājumu programmas jautājumiem. *Eurostat* un Eiropas Centrālās bankas pārstāvji konsultēja CSP darbiniekus par pārmērīgā deficīta procedūras jautājumiem.

CSP speciālisti aizvadītajā gadā koordinēja Latvijas viedokļu sagatavošanu par dažādiem *Eurostat* un citu ES institūciju darba grupās izskatāmajiem jautājumiem statistikas nozares kompetences ietvaros, kā arī piedalījās Eiropas Komisijas projektā “Administratīvā sloga samazināšana” – statistikas jomā. Jāpiebilst, ka projekts paredz līdz 2012.gadam samazināt no ES tiesību aktiem izrietošo administratīvo slogu par 25 procentiem.

2009. gadā veiksmīgi turpinājās sadarbība ar **Lietuvas** un **Igaunijas** Statistikas ekspertiem dažādu projektu un pasākumu koordinācijas jomā, notika viedokļu apmaiņa un to saskaņošana par projektu īstenošanu un materiālu gatavošanu iesniegšanai *Eurostat* un citās ES struktūrās. Šīs sadarbības galvenos virzienus nosaka trīs Baltijas valstu statistikas iestāžu sadarbības vadības komitejas sanāksmē, kas notiek vienu reizi gadā. 2009. gadā sadarbības vadības komitejas sanāksme notika Lietuvā. Pārskata periodā trīspusējās sadarbības ietvaros Baltijas valstu statistikas iestāžu darbinieki ir tikušies četros pasākumos.

2009.gadā turpinājās sadarbība ar **Baltkrievijas** statistikas komiteju, un sākta savstarpējā ārējās tirdzniecības statistisko datu failu apmaiņa atbilstīgi 2008. gadā parakstītā sadarbības līguma statistikas jomā starp Baltkrieviju un Latviju nosacījumiem.

Sadarbībā ar **Lielbritānijas Padomi** CSP sagatavoja pieteikuma dokumentus projektu konkursiem – “Statistiskā sadarbība Vidusjūras valstīs – 3. fāze (Eiropas Kaimiņattiecību un partnerības instrumenta programma)” un “Tehniskā palīdzība statistikas nozaru attīstībai Horvātijas Republikā (IPA 2008 Daudzvalstu statistiskās sadarbības programma)”.

INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU SISTĒMAS

CSP katru gadu veicina esošās sistēmas un datortīkla infrastruktūras attīstību, veido jaunas palīgprogrammas nolūkā kvalitatīvāk un ātrāk apstrādāt statistiskos datus.

Nozares pamatmērķis ir izveidot CSP mūsdienīgu, efektīvi darbojošos IT infrastruktūru, kas, izmantojot moderno informācijas tehnoloģiju sasniegumus, nodrošinātu ērtu, ātru un drošu statistisko datu savākšanu, apstrādi, glabāšanu, analīzi un izplatīšanu, ievērojot informācijas sabiedrības prasības, un šī mērķa sasniegšanai pārskata gadā arī virzīts informācijas tehnoloģiju speciālistu darbs.

Lielākie sasniegumi šajā jomā ir:

- ISDAVS jaunās versijas ieviešana. Pateicoties ISDAVS, statistiķi bez programmētāja palīdzības var veikt pārmaiņas metadatu bāzē, un informācijas sistēma (turpmāk – IS) automatizēti ģenerē statistisko pārskatu datu apstrādes lietojumprogrammas ar vajadzīgajām izmaiņām. Tādējādi statistiķim ir iespējams patstāvīgi pēc

nepieciešamības ieviest jaunas statistisko pārskatu formas vai arī izdarīt izmaiņas esošajās formās – pievienot jaunus indikatorus vai pārskata sadaļas u.tml. Viena no jaunajām iespējām ir priekšiedruku, gan klasifikatoru vērtībām, gan iepriekšējo periodu datiem, nodrošināšana dažādos pārskatos.

ISDAVS piesaista ES statistikas institūciju ekspertu interesi, jo šī ir viena no nedaudzajām sistēmām pasaulē, kas balstās uz metadatiem un datu apstrādes procesu standartizāciju, tai nav nepieciešama individuālā programmēšana;

- Statistisko pārskatu pārceļšana ISDAVS vidē, kas ļauj izmantot ISDAVS plašo funkcionalitāti, atvieglo datu sagatavošanu un nodošanu valsts arhīvam;
- Datu apstrādes aplikācijas izstrāde pārskatiem, kas neietilpst ISDAVS;
- Apsekojuma anketu pielāgošana datorinterviju un telefoninterviju veikšanai, kas, savukārt, saīsina datu ievades laiku;
- Iestādes resursu vadības pilnveidošanā ieviešot Līdzsvarotās stratēģijas informācijas sistēmu (LSIS). Sistēma nodrošina lietotājus ar informāciju par darba laiku, izmaksām un darbības indikatoriem dažādos līmeņos, sniedzot datus daudzveidīgos analītiskajos pārskatos, atskaitēs un diagrammās izvēlētajos laika periodos. Operatīvu vadības lēmumu pieņemšanai LSIS nodrošina datus par CSP nominēto produktu un procesu darbietilpību un pašizmaksu.

Ieviešot LSIS sistēmu, būtiski samazinājās administratīvais slogs projektu vadītājiem, sagatavojot dokumentus un ievadot informāciju dažādās aplikācijās – no 5 sistēmām samazinājās līdz vienai.

- Virtualizācijas platformas ieviešana, ar kuras palīdzību vienā fiziskajā serverī tiek darbināti vairāki virtuālie serveri;
- Nepārtraukta datortīkla infrastruktūras uzlabošana.

STATISTIKAS DATU LIETOTĀJIEM

JAUNUMS MĀJASLAPĀ – STATISTIKA SKOLĒNIEM UN SKOLOTĀJIEM

„Statistika var būt aizraujoša un noderīga!” ar šādu moto veidotā mājaslapas sadaļa skolēniem un skolotājiem ir pirmais solis tuvāk jauniešu auditorijai skolās. CSP darbiniekiem, sākot no statistiķiem un beidzot ar mākslinieci, šīs sadaļas veidošana bija izaicinājums, jo šoreiz darbs būtiski atšķīrās no ikdienas aktivitātēm, kad pirmajā vietā ir apstiprināto terminu konsekvents un precīzs lietojums. Šajā reizē svarīgākais uzdevums bija atainot statistiku krāsainos attēlos un aprakstīt viegli uztveramā valodā, ja nepieciešams, pieļaujot atkāpes no ierastajām izsmeltošajām un līdz ar to sarežģītajām terminu definīcijām. Kā izrādījās, atkāpties no gadu gaitā iestrādātajām normām ir diezgan grūts uzdevums, tomēr pateicoties Izdevniecības daļas redaktorei un mākslinieces darbaspējām, kā arī iesaistīto darbinieku no citām nodaļām atsaucībai, galarezultāts visus iepriecināja un pierādīja, ka statistiķi var būt radoši un statistiku var atainot interesanti.

Sagatavotie materiāli pieejami CSP mājaslapā www.csb.gov.lv/skoleniem, kur vizuāli krāsainā noformējumā un viegli uztveramā valodā izskaidroti svarīgākie ekonomiskos un demogrāfiskos procesus raksturojošie statistiskie rādītāji. Ikviens var uzzināt interesantus faktus par Latvijas teritoriju, iedzīvotāju skaitu un nacionālo sastāvu, vecuma struktūru, dzimstības koeficientiem, nodarbinātību un bezdarba līmeni, iekšzemes kopproduktu, ārējo tirdzniecību, tūrisma un vēl daudz ko citu. Atsevišķa sadaļa ir veltīta Latvijas kā ES dalībvalsts raksturojumam sociālekonomiskajā jomā, salīdzinot ar pārējām valstīm. Materiālus var izmantot kā palīg līdzekli mācību stundās, jo tie sagatavoti atbilstoši mācību saturam 9.klases ģeogrāfijas stundās un sakārtoti pa atsevišķām tēmām tā, lai būtu viegli izdrukājami un pavairojami.

Informācija par jauno mājaslapas sadaļu tika nosūtīta uz skolu e-pasta adresi, dažādiem ar izglītības jomu saistītiem portāliem, kā arī sadarbībā ar Junior Achievement Latvia tā tika prezentēta ekonomikas skolotājiem. Tā kā esam saņēmuši gan daudzas pozitīvas atsauksmes, gan konkrētus ieteikumus satura papildināšanai, varam secināt, ka jaunā sadaļa ir pierādījusi savu lietderību, jo tiek aktīvi izmantota praksē.

EIROPAS STATISTISKO DATU LIETOTĀJU CENTRS LATVIJĀ

Sadarbībā ar *Eurostat* sekmīgi darbojas CSP izveidotais Eiropas statistisko datu lietotāju atbalsta centrs Latvijā. Pārskata periodā tas ir atbildējis uz 411 informācijas pieprasījumiem par ES valstu statistiskajiem datiem. Lai uzlabotu esošo un potenciālo datu lietotāju informētību par CSP un *Eurostat* rīcībā esošajiem statistiskajiem datiem, CSP piedalījās starptautiskajā izglītības izstādē "Grāmata 2009", kas notika no 26. februāra līdz 1. martam Starptautiskajā izstāžu centrā Ķīpsalā. Izstādes laikā ikvienam interesentam piedāvāja pārliecināties par *Eurostat* datubāžu sniegtajām iespējām un iegūt sev interesējošos statistiskos datus par jebkuru ES valsti, kā arī tika izplatītas statistiku popularizējošas publikācijas.

2009. gada septembrī CSP noslēdza granta līgumu par *Eurostat* datu lietotāju atbalstu 2009./2010.gadā, šādi nodrošinot Eiropas statistisko datu lietotāju atbalsta centra darbību Latvijā arī turpmāk.

MĀJASLAPA – ĒRTĀKAIS DATU IEGUVES VEIDS

Internets pēdējo gadu laikā kļuvis par galveno datu izplatīšanas kanālu galvenokārt tāpēc, ka datu elektroniska publicēšana būtiski atvieglo skaitliskās informācijas tālāku izmantošanu dažādām lietotāju vajadzībām.

Mājaslapas „Datu zonā” atrodamas vairākas sadaļas dažādu datu lietotāju atšķirīgām vajadzībām:

aktuālākie statistikas dati

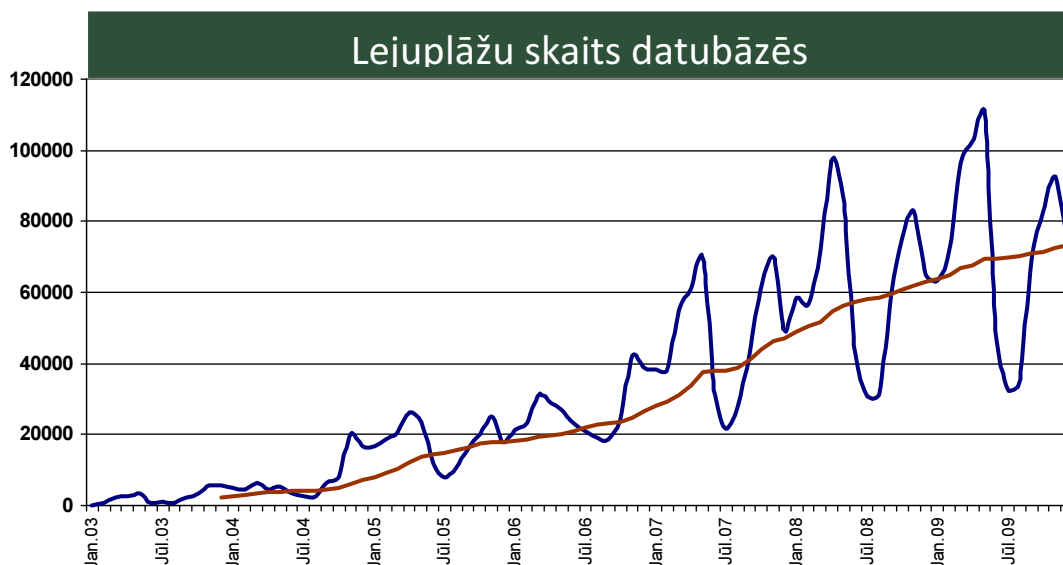
- pēdējā pieejamā informācija par svarīgākajiem rādītājiem, galvenie rādītāji;
- gatavas datu tabulas ar pēdējo 3 (patērīga cenu statistikas gadījumā pēdējo 10) gadu informāciju par biežāk izmantotajiem statistiskajiem datiem, datubāzes;
- plašs detalizētas informācijas apjoms, ērti lietojamas tabulas veidošanas funkcijas: meklēšana, rādītāju izkārtojuma maiņa, kā arī dažādi lejuplādēšanas formāti.

Datubāzēs pieejamo informācijas apjomu regulāri paplašina, pievienojot jaunas tēmas, un tabulas, kā arī publicējot detalizētākus datus.

2009. gadā datubāzes sadaļa „Darba samaksa” papildināta ar tabulām par strādājošo mēneša vidējo bruto darba samaksu Latvijas reģionos darbības veidu griezumā. Izveidota jauna datubāzes sadaļa „Lauku saimniecību struktūra”, kurā ievietota detalizēta informācija par lauku saimniecību skaitu, zemes izmantošanu, lauksaimniecības dzīvnieku un mājputnu skaitu, nodrošinājumu ar lauksaimniecības tehniku, nodarbinātību un lauku saimniecību palīgozarēm. Datu avots ir 2003., 2005. un 2007. gada lauku saimniecību struktūras apsekojumi. Sadaļa „Cenas” papildināta ar jauniem datiem par nemainīgas nodokļu likmes cenu indeksiem un pārmaiņām. Datubāzes sadaļa „Ārējā tirdzniecība” papildināta ar tabulām par eksportu un importu – sadalījumā pa Kombinētās nomenklatūras preču sadaļām un pēc eksportētāja vai importētāja saimnieciskās darbības veida 2008. gadā. Ņemot vērā datu lietotāju interesi, sadaļā „Tirdzniecība un pakalpojumi” ievietota informācija par vairumtirdzniecības uzņēmumu neto apgrozījumu latos.

2009. gada beigās datubāzēs pieejamo rādītāju skaits pārsniedz 18,6 miljonus, kas ir par 49% vairāk, kā 2008. gada beigās. Jāatzīmē, ka CSP mājaslapā pieejamo datubāžu izmantošanas

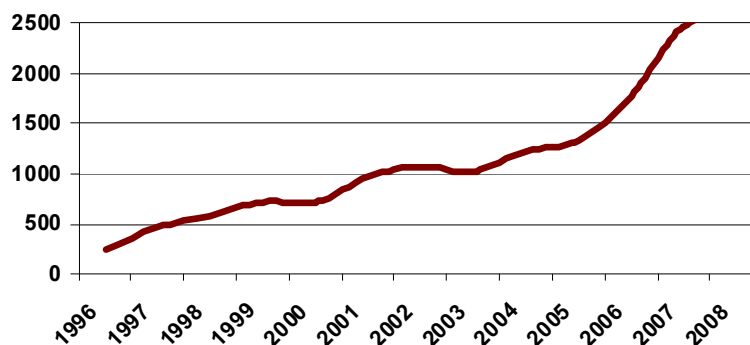
biežums turpināja pieaugt, sasniedzot 877 tūkst. lejuplādētu tabulu, kas attiecīgi pārsniedz 2008. gada rādītājus par 15%.

INTERESE PAR STATISTIKAS DATIEM PALIELINĀS

Neskatoties uz publicētās statistikās informācijas apjoma palielināšanos, aizvien pieaug jautājumu skaits par datu iegūšanu, plaši tiek izmantots informācijas sagatavošanas pakalpojums. 2009. gada laikā ir sniegtas atbildes uz 2075 informācijas pieprasījumiem. Jāatzīmē, ka sakarā ar CSP mājaslapā pieejamā informācijas apjoma palielināšanos aizvien vairāk datu lietotāji interesējas par specifiskas nepublicētas informācijas iegūšanu, kā rezultātā CSP ir jāveic papildu datu apstrāde.

INFORMĀCIJAS PIEPRASĪJUMU SKAITS

Lai arī jautājumu skaits ir nozīmīgi pieaudzis, CSP sniegto atbilžu operatīvitate ir augstā līmenī – 39% no atbildēm sniegta tajā pašā vai nākošajā dienā, 70% – piecu dienu laikā un 95% no visiem datu pieprasījumiem atbildēti 2 nedēļu laikā, 5% – ilgākā termiņā. Tomēr datu pieejamība (publicēšanas termiņš) un pieprasījumu sarežģītība un darbietilpība ir būtiski faktori, kas ietekmē atbildes operatīvitate. Jāatzīmē, ka 30% gadījumu, sniedzot atbildi norādīts, kur informāciju atrast CSP mājaslapā.

Vislielākā pieprasītāju interese 2009. gadā bija par patēriņa cenu statistiku (inflāciju) 12,6%, 9.3% no pieprasījumiem bija saistīti ar ārējās tirdzniecības datiem, tāpat liela interese saglabājās par būvniecības izmaksu indeksiem, iztikas minimuma preču un patēriņa grozu.

PAMATVĒRTĪBAS – PUBLIKĀCIJAS UN INFORMĀCIJAS CENTRS

Informācijas centrs

Strauji pieaugošais statistiskās informācijas pieejamības līmenis internetā (CSP datubāzēs), ir būtiski mainījis datu iegūšanas veidu. Tā rezultātā 2009.gadā turpināja samazināties lasītavas noslogojums, un kopējais apmeklētāju skaits Informācijas centrā bija nepilni 2 tūkstoši. Līdztekus tam, ievērojami pieaudzis pa tālruni un uz vietas sniegto konsultāciju daudzums par informācijas iegūvi datubāzēs, kā arī jautājumos par to izmantošanu.

Informācijas centrā ir pieejami Latvijas statistikas izdevumi un apmaiņas ceļā iegūtās citu valstu statistisko organizāciju publikācijas (statistikas gadagrāmatas, ikmēneša izdevumi, datu krājumi). Apmeklētājiem tiek piedāvāts izmantot arī ANO, *Eurostat*, SVF, PB, *OECD* un citu starptautisko organizāciju izdevumus, kas ir lielākā lasītājiem pieejamā šāda veida izdevumu kolekcija Latvijā. Publikāciju fonds 2009.gada beigās sasniedza 14,4 tūkstošus eksemplāru, un gada laikā tas pieaudzis par 400 eksemplāriem.

Ciešā saistībā ar Informācijas centru jau vairāk nekā piecus gadus darbojas Eiropas statistisko datu lietotāju atbalsta centrs Latvijā, kas izveidots sadarbībā ar *Eurostat*. Tā mērķis ir palīdzēt Latvijas iedzīvotājiem patstāvīgi izmantot internetā bez maksas pieejamos *Eurostat* statistiskās informācijas resursus (meklēt statistisko informāciju *Eurostat* datubāzēs, lietot *Eurostat* datubāzes, atrast nepieciešamo *Eurostat* publikāciju).

Publikācijas

2009. gadā datu lietotājiem CSP piedāvāja 49 nosaukumu statistiskās publikācijas, kuras aptvēra visas CSP pārziņā esošās statistikas nozares. Jāatzīmē, ka no 2009. gada interesentiem tika piedāvāta iespēja 21 veida informatīvus izdevumus par dažādām tēmām (demogrāfiskā statistika, darba samaksa, izglītības iestādes, tūrisma, rūpniecības, būvniecības un mežsaimniecības nozares rādītāji, kā arī ārējās tirdzniecības un energoresursu apskats u.c.) ne tikai abonēt vai saņemt CSP informācijas centrā, bet arī lejuplādēt mājaslapā bez maksas. Šajos izdevumos publicētā statistiskā informācijas papildināta ar īsu pārskatu par jaunākajām tendencēm attiecīgajā jomā.

Piedāvātais publikāciju klāsts 2009. gadā tika papildināts ar šādiem jauniem izdevumiem, kā:

- Pensionāri Latvijā;
- Mājokļa apstākļi Latvijā 2007.gadā;
- Materiālā nenodrošinātība Latvijā;
- Darbaspēka izmaksas, Darba samaksas izmaiņas, Darba ņēmēju sadalījums pēc ienākumiem;
- Izglītības iestādes Latvijā 2008./2009.mācību gada sākumā;
- Iedzīvotāju veselības apsekojuma rezultāti Latvijā;
- Viesnīcu un citu tūrisma mītņu darbības rezultāti, Ceļotāju apsekojumu rezultāti 1.pusgadā, Tūrisma nozare Latvijas tautsaimniecībā;
- Uzņēmējdarbības strukturālās statistikas pamatrādītāji 2008.gadā;
- Par rūpniecības produkcijas apjomiem;
- Par mazumtirdzniecības un atsevišķu pakalpojumu apgrozījumu;
- Mežsaimniecība 2008.gadā;
- Latvijas ārējā tirdzniecība. Svarīgākās preces un partneri;
- Ostu un lidostas darbības rezultāti;
- Energoresursu izmaksas 2008.gadā.

PERSONĀLS

CSP sistēmā 2009. gada beigās ir 553 amatu vietas – 241 ierēdņu amati, 312 darbinieku amati. Vēl nodarbināti 18 līgumdarbinieki, kuri veic tehniskā personāla funkcijas.

70% Centrālās statistikas pārvaldes darbiniekiem ir augstākā izglītība, 72 darbiniekiem ir maģistra grāds, 3 – zinātņu doktora grāds, 4 darbinieki turpina studijas doktorantūrā.

Lielākā daļa – 78% strādājošo nodarbināti centrālajā iestādē, bet 22% no kopējā darbinieku skaita strādā reģionālajās struktūrvienībās – Kuldīgas, Preiļu un Valmieras datu savākšanas un apstrādes centros un veic intervētāju un cenu reģistratoru darbus dažādos Latvijas novados.

Ievērojot Ministru kabineta pieņemtajos lēmumos attiecībā uz strukturālo reformu ieviešanu un izdevumu samazināšanu noteikto, CSP izvērtētas funkcijas, veiktas strukturālas izmaiņas un notiek darbinieku skaita samazināšana. Gada laikā likvidētas 70 amatu vietas. Amata vietu skaits salīdzinājumā ar 2009.gada sākumu samazinājās par 9 procentiem.

Sākot ar 1.jūniju, veiktas strukturālas izmaiņas 3 departamentos. Darba tirgus prognozēšanas un leikšējā audita funkcijas pilnā apjomā nodotas Ekonomikas ministrijai.

Ievērtējot informācijas tehnoloģiju attīstību un statistiskās informācijas pieejamību CSP mājaslapā internetā, pārskata gadā likvidēti CSP reģionālie Informācijas centri, kuru pamatfunkcija bija statistiskās informācijas izplatīšana.

Aizvadītajā gadā samazinājās to statistiķu amata vietu skaits, kuri nodarbojās ar statistikas pārskatu savākšanu, jo arvien vairāk respondentu izmanto iespēju iesniegt pārskatus elektroniski *e-pārskats* sistēmā.

Strukturālo reformu īstenošana iestādē turpināsies arī 2010.gadā.

Amata darbinieku sadalījums pēc vecuma un dzimuma 2009. gada beigās

līdz 29 gadiem		no 30 līdz 44 gadiem		45 gadi un vecāki		Darbinieku skaits kopā
sievietes	vīrieši	sievietes	vīrieši	sievietes	vīrieši	
92	24	110	14	271	37	548
17%	4%	20%	3%	49%	7%	

PERSONĀLA ATTĪSTĪBA

CSP piedāvā attīstības un karjeras veidošanas iespējas tiem saviem speciālistiem, kuriem ir atbilstošas zināšanas, pieredze un vēlēšanās veidot karjeru. 2009.gadā deviņi darbinieki paaugstināti amatā, seši no tiem – vadošos amatos. Divi darbinieki, kuri strādāja uz darba līguma pamata, piedalījās konkursos, uzvarēja un tika iecelti ierēdņu amatos, un sekmīgi veic sarežģītākus darba pienākumus, izmantojot savas prasmes un zināšanas. Daudzi nodarbinātie speciālisti iesaistīti grantu shēmas projektu īstenošanā statistikas jomā.

Nolūkā pilnveidot prasmes un kompetences un veicināt darba izpildījuma kvalitātes uzlabošanu, CSP darbinieki pērn piedalījās dažādosursos, semināros, informatīvajās sanāksmēs gan Latvijā, gan ārvalstīs.

Ārvalstu mācību kursu mērķis ir celt nacionālo statistikas iestāžu darbinieku profesionālo kvalifikāciju, piedāvājot nacionālā un ES līmenī piemērojamas teorētiskas zināšanas un praktiskas nodarbības par aktuāliem jautājumiem statistikas tēmās. Mācību kursus vada augsti kvalificēti speciālisti konkrētajā statistikas jomā gan no ES valstu statistikas iestādēm, gan starptautiskajām organizācijām. Vairumu mācību kursu organizē Eurostat birojā Luksemburgā, lai gan mācības notiek arī Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijā (turpmāk – EFTA) un citur. Pagājušajā gadā 14 CSP darbinieki piedalījās pavisam vienpadsmit ārvalstu mācībuursos, no tiem 6 apmācību kursi organizēti Eiropas statistiķu apmācību programmas ietvaros.

CSP speciālisti izmanto arī citas kvalifikācijas celšanas iespējas. Divdesmit divu dažādu tēmu kursus Valsts administrācijas skolā apmeklējuši 75 ierēdņi. Lai pilnveidotu svešvalodu zināšanas,

kurās ir nepieciešamas aktīvai dalībai un Latvijas valsts statistikas viedokļa paušanai ES institūciju organizētajās darba grupās un pasākumos statistikas jomā, 95 darbinieki ir apmeklējuši svešvalodu kursus, – mācījās Valsts administrācijas skolas rīkotajos angļu valodas un ar Francijas Kultūras centra atbalstu rīkotajos franču valodasursos.

Lai pilnveidotu amata pienākumu sekmīgai izpildei nepieciešamās zināšanas, piemēram, grāmatvedībā, juridiskajos jautājumos, informātikā, attiecīgās jomas speciālisti apmeklēja 14 dažādu tēmu seminārus un maksas kursus.

Lielu vērību CSP velta iekšējai apmācībai, un šeit kā mācībspēki strādā CSP pieredzējušie atbilstošie statistikas jomu speciālisti. Gada laikā notika 53 kursi, semināri, informatīvas sanāksmes, kurās piedalījās 660 klausītāju. Šajos mācību pasākumos tika apgūtas zināšanas informācijas tehnoloģijās, lietvedības jautājumos, statistikas datu konfidencialitātes un citās jomās. CSP 13 jaunie speciālisti piedalījās seminārā nolūkā iepazīties ar CSP vēsturi, iestādes izaicinājumiem nākotnē, kvalifikācijas celšanas iespējām, galvenajiem iestādes darbību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem un galvenajiem veicamajiem uzdevumiem.

FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI 2009.GADĀ

Finanses 2009.gadā

1.	Dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem kopā – 7 095 782 Ls, tai skaitā:	
	• programma "Statistika"	5 127 142 Ls
	• „Saistības, kas pārņemtas no <i>Phare</i> projektiem”	1 465 248 Ls
	• projekts "Statistiskās informācijas nodrošināšana jauno ES iniciatīvu veidošanā."	491 330 Ls
	• projekts „Kapacitātes celšana datu aizsardzības un konfidencialitātes jomā”	12 062 Ls
2.	Ārvalstu finanšu palīdzība, programma "Ārvalstu finansēto projektu ieviešanas tehniskā uzraudzība, kopā – 41 846 Ls tai skaitā:	
	• programma "Statistikas integrācija Eiropas statistikas sistēmā II" MTF 2005	33 835 Ls
	• projekts „Kapacitātes celšana datu aizsardzības un konfidencialitātes jomā”	8 011 Ls
3.	Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem plāns	142 524 Ls
4.	Transferti (Zinātnisko pētījumu nodrošināšana)	37 886 Ls
	<u>Plānotie ieņēmumi kopā</u>	<u>7 318 038 Ls</u>

Centrālās statistikas pārvaldes budžeta izpilde 2009. gadā

1.	Kārtējie izdevumi 6 319 489 Ls, tai skaitā:	
	1.1. Atalgojums	4 100 379 Ls
	1.2. valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	1 250 354 Ls
	1.3. komandējumu un dienesta braucienu izdevumi	118 499 Ls
	1.4. pakalpojumu apmaksas, materiālu iegāde	850 257 Ls
	no tā:	
	pasta, telefona un citu sakaru pakalpojumu apmaksas	223 716 Ls
	izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem	95 125 Ls
	izdevumi preču un inventāra iegādei	35 525 Ls
	kārtējie izdevumi, kas segti no ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem	8 206 Ls
2.	Kapitālie izdevumi 286 583 Ls, tai skaitā :	
	nemateriālie ieguldījumi	227 517 Ls
	saimnieciskie pamatlīdzekļi	1 413 Ls
	datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika	55 851 Ls
	pārējie iepriekš neklasificētie pamatlīdzekļi	1 802 Ls
	kapitālais remonts un rekonstrukcija	0Ls
3.	Atmaksa valsts budžetā par izdevumiem Eiropas Savienības līdzfinansētos projektos	107 741 Ls
	<u>Izdevumi kopā</u>	<u>6 713 813 Ls</u>
	<u>Ieņēmumi no Eurostat par statistisko programmu īstenošanu</u>	<u>218 644 Ls</u>

LIETOTO SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

A

ANO EEK Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomiskā komisija
ADS Apsekojumu un aprēķinu dokumentēšanas sistēma

B

BLAISE BLAISE programmatūra ir daudzpusīgas funkcionalitātes sistēma interviju veikšanai ar datora palīdzību, kā arī apsekojumu datu apstrādes rīks, kas paredzēts *Microsoft Windows* platformai.

C

CSP Centrālā statistikas pārvalde
CAPMAS Galvenā valsts mobilizācijas un statistikas aģentūra (Ēģipte)
CPA Produkcijas statistiskā klasifikācija atbilstoši darbības veidam (*Classification of Products According to Activities*)
COFOG Valdības funkciju klasifikācija (*Classification of the Functions of Government*)
COICOP Individuālā patēriņa veidu klasifikācija (*Classifications of individual consumption by purpose*)

D

DMI Dabas resursu tiešā ieejošā plūsma
DMC Tiešais dabas resursu patēriņš

E

EFTA Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija (*European Free Trade Association*)
ESA 95 Eiropas kontu sistēma (*European system of national and regional accounts*)
Eurostat Eiropas Savienības Statistikas birojs
EGR Eirogrupu reģistrs (*Eurogroup Register*)
ESSPROS Eiropas Integrētā sociālās aizsardzības statistikas sistēma (*European system of integrated social protection statistics*)
EKS Eiropas Kontu sistēma
ES Eiropas Savienība
ESS Eiropas Statistikas sistēma
ESAW Eiropas statistika par nelaiemes gadījumiem darbā (*European statistics on accidents at work*)
EU – SILC Kopienas statistika attiecībā uz ienākumiem un dzīves apstākļiem (*EU Statistics on Income and Living Conditions*)
EU KLEMS Projekts ražošanas efektivitātes faktoru tendenču pētīšanai (*EU KLEMS stands for EU level analysis of capital (K), labour (L), energy (E), materials (M) and service (S) inputs*)

F

FAO Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (*Food and Agriculture Organization of the United Nations*)
FATS Ārvalstu saistītu uzņēmumu statistika (*Foreign affiliates statistics*)

H

HES Hidroelektrostacijas

I	
IT	Informācijas tehnoloģijas
Intrastat	Statistika par preču tirdzniecību ar Eiropas Kopienas valstīm (<i>Statistics relating to the trading of goods between Member States</i>)
ISCO 08	Starptautiskais Standartizētais profesiju klasifikators (<i>International Standard Classification of Occupations</i>)
ISDAVS	Integrētā statistisko datu apstrādes un vadības sistēma
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IPA 2008	Daudzvalstu statistiskās sadarbības programma
ĪAMCI	Īpašnieka apdzīvotā mājokļa eksperimentālais cenu indekss
L	
LSIS	Līdzsvarotās stratēģijas informācijas sistēma
M	
MTF	Daudzvalstu pārejas līdzekļu administratīvās spējas stiprināšanas programma (<i>Multicountry transition facility</i>)
MBA	Mājsaimniecību budžeta apsekojums
N	
NACE 2.red.	Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā
NNL–SPCI	Nemainīgas nodokļu likmes saskaņotais patēriņa cenu indekss
O	
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
P	
PRODCOM	Rūpniecības produkcijas klasifikācija (<i>List of PRODUCTS of the European COMMunity</i>)
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
PCI	Patēriņa cenu indekss
PB	Pasaules Banka
S	
SUR	Statistikas uzņēmumu reģistrs
SPCI	Saskaņotais patēriņa cenu indekss
SVF	Starptautiskais valūtas fonds
U	
UR	Uzņēmumu reģistrs
USS	Uzņēmējdarbības strukturālā statistika (<i>Structural Business statistics</i>)
UGR	Uzņēmumu grupu reģistrs
V	
VSIP	Valsts statistiskās informācijas programma
VID	Valsts ieņēmumu dienests